អ្នកនាំសារ
The Messenger

23

ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០០៥- ព័ត៌មានពីព្រះសហគមន៍កាតូលិក

“HABEMUS PAPAM*”
BENEDICTO XVI

*យើងមានសម្តេចប៉ាបថ្មីហើយ

តម្លៃជីវិត!
ទំនួលខុសត្រូវនៃ
អ្នករាល់គ្នា
ទំព័រ ២

ពិធីគោរព
វិញ្ញាណក្ខន្ធ
អតីតសម្តេចប៉ាប
ទំព័រ ៨

របៀបជ្រើស
តាំងសម្តេច
ប៉ាបថ្មី
ទំព័រ ១២

អំពើឃាតកម្មដែលបង្កឡើងដោយហ្វូងមហាជនបានកើនឡើងជាលំដាប់ ខណៈពេលដែលគ្មានការដាក់ទណ្ឌកម្មចំពោះជនដែលដល់។ ជាញឹកញយ ពេលជនសង្ស័យត្រូវបានចាប់ខ្លួន ឬតាមទាន់ ប្រជាជនតែងចោមរោមវាយ ពេលខ្លះរហូតដល់ថ្នាក់សម្លាប់។ ជីវិតជនសង្ស័យត្រូវបាត់រលត់ក្រោមកំហឹងរបស់មហាជនពីព្រោះគេបានឱ្យតម្លៃសំភារៈថ្លៃជាងជីវិតមនុស្សទៅវិញ។ "អ្នកនាំសារ" បានធ្វើការអង្កេតលើហេតុការណ៍នេះផ្ទាល់ ហើយក៏បានជួបបុគ្គល និងស្ថាប័នមួយចំនួនផងដែរ ដែលពន្យល់យើងឱ្យបានយល់កាន់តែច្បាស់អំពីអំពើហិង្សានៅក្នុងសង្គមកម្ពុជា។ តើតម្លៃជីវិតមនុស្សបច្ចុប្បន្នធ្លាក់ចុះដល់កំរិតត្រឹមណា?

ជនរងគ្រោះដែលត្រូវមហាជនចោមរោមវាយក្រោយពីមានការស្រែកឆោឡោឡើងថា "គេគឺជាចោរ"

Image: Yi Sok San

តម្លៃជីវិត! ទំនួលខុសត្រូវនៃអ្នករាល់គ្នា

Photo: DR

នៅលេខក្រោយៗ នឹងមានអត្ថបទអង្កេតមួយចំនួនទៀត ដូចជា **រូបភាពនៃអំពើហិង្សាក្នុងសង្គម និងកង្វះការបញ្ចេញមតិរបស់ប្រជាពលរដ្ឋ។ល។** បើប្រិយមិត្ត មានចំណាប់អារម្មណ៍នឹងពិភាក្សាលើអត្ថបទសូមផ្ញើសំបុត្រមក "អ្នកនាំសារ" តាមរយៈលោកឪពុកនៅជិតបំផុត។

សន្ទឹកជើងរបស់ហ្វូងមនុស្សបានបង្កើតជាធូលីហុយសំពោងនៅតាមបណ្ដោយផ្លូវលេខ២៧៤ ក្រោយខណ្ឌ៧មករា។ ជាមួយគ្នានេះសម្រែកព្រមៗគ្នាស្រែកឡើង «ចោរ! ចោរ!»។ ខ្លះជិះម៉ូតូ ខ្លះថ្មើរជើង មនុស្សទាំងនោះព្រួតគ្នា ចាប់វាយយុវជន ២រូប។ គេមិនយកជនសង្ស័យនោះទៅប៉ុស្តិ៍ប៉ូលីសទេ ប៉ុន្តែមហាជនប្រមាណ៣០នាក់ ដែលភាគច្រើនជាបុរសបែរជាសំរេចកាត់ក្តីដោយខ្លួនឯង។ ជនសង្ស័យទាំង២ ត្រូវទទួលរងការវាយតប់ និងទាត់ធាក់ដោយអ្នកមានកំហឹងប្រមាណ ១០នាក់។ ចំនែក អ្នកធ្វើដំណើរតាមផ្លូវ និងអ្នកនៅក្បែរខាង ឱបដៃឈរមើលប្រៀបដូចជាកំពុងគយគន់ទស្សនីយភាពអ្វីមួយ។ អ្នកទាំងនោះហាក់ដូចជាបាត់បង់នូវសីលធម៌ផ្ទាល់ខ្លួនអស់ ទុកឱ្យមនុស្សមានគ្រោះថ្នាក់ ត្រូវគេវាយសម្លាប់។ សំណាងល្អ ជនសង្ស័យនោះក៏ត្រូវបានជនបរទេសម្នាក់ជួយសង្គ្រោះ។ លោកវណ្ណាបានឃើញព្រឹត្តិការណ៍នេះដែរ ប៉ុន្តែគាត់គ្មានលទ្ធភាពអាចជួយ«ចោរ» ដែលគេកំពុងវាយយ៉ាងចាស់ដៃនោះបាន។ គាត់និយាយបែបអស់សង្ឃឹមថា: "បើខ្ញុំចូលធ្វើអន្តរាគមន៍ជួយ (ចោរនោះ) គេប្រាកដជាវាយខ្ញុំដែរដោយចោទថាចូលដៃជើងជាមួយចោរ។ ដោយខ្ញុំជាខ្មែរ វាពិបាកណាស់ក្នុងការចូលជួយ។ បើជាបរទេសមិនមាននរណាហ៊ានវាយដំលើរូបគេនោះទេ"។

ជាធម្មតាពេលប្រជាជនកំពុងតែចោមរោមវាយសម្លាប់ ជនរងគ្រោះហាក់លែងក្លាយជាមនុស្ស។ ផ្ទុយទៅវិញ មហាជនដែលដល់ និងអ្នកឈរមើលសុទ្ធតែជាខ្មែរដូចគ្នា។ តើតម្លៃនៃជីវិតមនុស្សស្ថិតនៅឯណា? គេបានបញ្ចុះជីវិតមនុស្ស មកត្រឹមកំរិតទាបសឹងតែអាចកាត់ថ្លៃបាន ដែលនេះមិនខុសគ្នាពីទំនិញដាក់លក់នៅលើទីផ្សារឡើយ។

«ករណីមានអ្នកស្លាប់ គេសងតែពី១០០ ទៅ២០០ ដុល្លារប៉ុណ្ណោះដើម្បីធ្វើបុណ្យបូជា»

នៅបច្ចុប្បន្ននេះ តម្លៃនៃជីវិតមនុស្សសឹងតែត្រូវបានគេដាក់ប្រកាសជាសាធារណៈទៅហើយ ពិសេសករណីគ្រោះថ្នាក់ចរាចរណ៍ ដែលតែងតែមានឃើញចុះផ្សាយតាមទំព័រសារព័ត៌មាន។ តម្លៃជីវិតអ្នករងរបួស ឬអ្នកស្លាប់បាត់បង់ជីវិតត្រូវបានបង្រួមមកស្មើត្រឹមនឹងក្រដាសប្រាក់ដុល្លារអាមេរិកប៉ុន្មានសន្លឹកប៉ុណ្ណោះ។ លោក ហែម សំបូរ ដែលធ្លាប់មានគ្រោះថ្នាក់ចរាចរណ៍ផ្ទាល់បានឱ្យដឹងថា: "កន្លងមកគេច្រើនធ្វើការសម្រុះសម្រួល ហើយទុកច្បាប់នៅមួយកន្លែងសិន។

បទល្មើសអកម្ម

ពាក្យនេះមានន័យសំដៅទៅលើកាតព្វកិច្ចរបស់ពលរដ្ឋទូទៅក្នុងការចូលរួមឃាត់ឃាំងនៅពេលឃើញមានឃាតកម្មដែលបង្កឡើងដោយហ្វូងមហាជន។ នៅក្នុងករណីមាននរណាម្នាក់បានឃើញហេតុការណ៍នេះ ហើយគេចវេសមិនចូលជួយជនដែលត្រូវគេវាយដំទេនោះ បុគ្គលនោះអាចទទួលទោសដាក់ពន្ធធនាគារ និងបង់ប្រាក់ពិន័យជាច្រើន។

ករណីមានអ្នកស្លាប់ គេអាចសងតែពី១០០ ទៅ២០០ដុល្លារប៉ុណ្ណោះ ដើម្បីធ្វើបុណ្យបូជា។ គេតែងនិយាយថា បុកស្លាប់អស់លុយតិចជាងរបួស ពីព្រោះត្រូវសងអស់រាប់ពាន់ដុល្លារបើអ្នករងគ្រោះពិការ"។ លោក សារិន ជាអ្នកបើកបររថយន្តដឹកភ្ញៀវយល់ស្របចំពោះសំដីបែបនេះ។ លោកបញ្ជាក់បន្ថែមថា: "គេនឹងសងប្រាក់តិចពេលជនរងគ្រោះជាគ្រួសារអ្នកក្រីក្រទន់ខ្សោយ ប៉ុន្តែគេអាចសងច្រើនប្រសិនអ្នកនោះស្ថិតនៅក្នុងគ្រួសារអ្នកមានលុយ និងអំណាច"។

សង្គមស៊ីវិលចង្អុលដាក់ប៉ូលីស និងតុលាការ

រយៈពេល៩ខែ ដើមឆ្នាំ២០០៥នេះ តាមស្ថិតិរបស់អង្គការសិទ្ធិមនុស្ស លីកាដូ បានឱ្យដឹងថា អំពើឃាតកម្មដោយហ្វូងមហាជនមានកើតឡើងចំនួន៧ករណី។ តួលេខនេះគឺអាចកើនឡើងថែមលើសឆ្នាំមុនៗ ប្រសិនបើគ្មានការចាត់វិធានការណ៍ផ្លូវច្បាប់ដើម្បីទប់ស្កាត់ទេនោះ។ លោក នី ចរិយា ប្រធានផ្នែកស៊ើបអង្កេត សមាគមអាដហុក បានឱ្យដឹងថា: "ការកើនឡើងបែបនេះគឺដោយសារប្រជាជនបាត់បង់ជំនឿលើសមត្ថកិច្ចប៉ូលីស និងតុលាការ។ ប្រជាជនបារម្ភថាពេលចាប់ចោរបាន ប៉ូលីស ឬតុលាការដោះលែងចោរនោះវិញ"។

ភាពមិនប្រក្រតីក្នុងប្រព័ន្ធតុលាការត្រូវបានគេដឹងឮថា ពិតជាមានការស៊ីសំណូក និងការកាត់ក្តីអយុត្តិធម៌។ មន្ត្រីឃ្លាំមើលការរំលោភសិទ្ធិមនុស្សម្នាក់របស់អង្គការលីកាដូ បានអះអាងថា: "ចៅក្រមខ្លះពុករលួយកាត់ក្តីពីខ្មៅទៅសដែលធ្វើឱ្យប្រជាពលរដ្ឋខឹងសំបារ"។ កន្លងទៅថ្មីៗនេះ មានលេចឮករណីដោះលែងជនល្មើស២៧៤នាក់ដោយ «មិនប្រក្រតី» ដែលជាប់សង្ស័យពីបទឧក្រិដ្ឋ។ ចៅក្រមព្រះរាជអាជ្ញា និងក្រឡាបញ្ជី១ចំនួន កំពុងស្ថិតក្រោមការស៊ើបអង្កេតចំពោះកំហុសពីក្រុមប្រឹក្សាវិន័យនៃឧត្តមប្រឹក្សាអង្គចៅក្រម។

សព្វថ្ងៃនេះ ប្រសិទ្ធភាពនៃការគោរពច្បាប់កំពុងតែស្ថិតក្នុងភាពស្រពិចស្រពិល។ ក្រៅពីកង្វះយុត្តិធម៌តុលាការ ចរិតលក្ខណៈរបស់សមត្ថកិច្ចប៉ូលីសមួយចំនួនបានធ្វើឱ្យប្រជាជនអស់សង្ឃឹម។ លោកមេធាវី សុក សំអឿន នាយកប្រតិបត្តិក្រុមអ្នកច្បាប់ការពារសិទ្ធិកម្ពុជាបានពន្យល់ថា: "ពេលខ្លះមានប៉ូលីសបើកដៃឱ្យប្រជាជនវាយចោរដោយសារការស្អប់គុំកួនអ្វីមួយ។ ប៉ូលីសមួយចំនួនកោសរូសលុយកាក់ពីចោរហើយលែងទៅវិញ"។ ទាក់ទិនទៅនឹងការរិះគន់បែបនេះ លោក ហេង ពៅ ស្នងការនគរបាល រាជធានីភ្នំពេញ បានយល់ស្របទាំងស្រុង។ លោកឧត្តមសេនីយ៍ត្រីរូបនេះ បានលើករឿងអាស្រូវនេះជាចំហនៅក្នុងសិក្ខាសាលាស្តីពីការកែលំអប្រព័ន្ធយុត្តិធម៌ថា: "ជាក់ស្តែង ករណីឆក់ក្រវិលពេជ្រថៅកែហាង «ទន្លេសាប» ដែលក្រវិលម្ខាងៗ មានតម្លៃដល់ទៅ ២៥០០ដុល្លារ។ ប៉ូលីសចាប់ចោរបានហើយ ឱ្យចោរនោះប្រមូលលុយមកសង។ ប៉ូលីសបានព្រលែងចោរក្រោយពីបានទទួលលុយ ១០០០ ដុល្លារពីចោរ ហើយជនរងគ្រោះបានលុយតែ ១៥០០ដុល្លារមកវិញប៉ុណ្ណោះ។ បច្ចុប្បន្ន យើងកំពុងធ្វើកំណែទម្រង់ផ្ទៃក្នុងដើម្បីបោសសំអាតមន្ត្រីខូច"។

«យើងគ្រាន់តែចាត់ចូលទៅក្នុងកង្វះខាតផ្នែកសីលធម៌ប៉ុណ្ណោះ»

ផ្អែកលើមាត្រាទី២៥ នៃច្បាប់ព្រហ្មទណ្ឌ សម័យអន្តរកាល (ឆ្នាំ១៩៩២) ស្តីពីការសន្មតជាមុនថាគ្មានទោសបានចែងថា «គ្រប់ជនដែលគេសង្ស័យ គ្រប់ជនជាប់ពិរុទ្ធ គ្រប់ជនជាប់ចោទត្រូវទទួលការសន្មតមុនថា គ្មានកំហុសជាដាច់ខាត»។ រដ្ឋធម្មនុញ្ញព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាក៏បានធានាអះអាងបន្ថែមទៀតថា: «ទោសប្រហារជីវិតត្រូវបានលុបចោល នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា»។ ដូចនេះ គ្មានហេតុផលអ្វីត្រូវសម្លាប់ជនសង្ស័យឡើយ។ «បទល្មើសអកម្ម» ជាផ្នែកមួយសំខាន់ដើម្បីពញ្ញាក់ស្មារតីមហាជន។ លោក សេង ស៊ីរ៉ុថា ដែលជា...

ប្រធាននាយកដ្ឋានព្រហ្មទណ្ឌក្រសួងយុត្តិធម៌បានឱ្យដឹងថា: "អកម្មបទល្មើសពុំមានចែងក្នុងពង្រាង នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណីទេ។ ដូច្នេះ ចំពោះបុគ្គលណាដែលខកខានពុំបានឃាត់ឃាំងការវាយប្រហារលើជនសង្ស័យ យើងគ្រាន់តែចាត់ចូលទៅក្នុងការកង្វះខាតខាងផ្នែកសីលធម៌ប៉ុណ្ណោះ"។

តើនរណាអប់រំតម្លៃជីវិតមនុស្សដល់យុវជន?

លោកបណ្ឌិត ឡៅ ម៉ុងហៃ ទីប្រឹក្សាច្បាប់នៃមជ្ឈមណ្ឌលអភិវឌ្ឍន៍សង្គមបានចាត់ទុកបុព្វហេតុ នៃការកើនឡើង នៃអំពើហិង្សានេះថាដោយសារតែសង្គ្រាមដែលធ្វើឱ្យសីលធម៌រស់នៅរបស់ប្រជាជនខ្មែរយើងធ្លាក់ចុះ។

លោកបានអះអាងថា: "យើងមិនឱ្យតម្លៃមនុស្សដោយសារយើងមិនធ្វើសមាមាត្ររវាងទោស និងកំហុស។ គេមិនអាចសម្លាប់មនុស្សដោយសារតែទូរស័ព្ទដៃ១បានទេ"។ ជាមួយគ្នានេះ ភាពជ្រុលនិយមរបស់ប្រជាជនខ្មែរ ក៏ជាមូលហេតុ១នៃអំពើហិង្សាផងដែរ។ លោកបណ្ឌិតបានបន្ថែមថា: "ការប្រដៅក្នុងគ្រួសារ យើងតែងស្តីកូនចៅដោយប្រើពាក្យ ដូចជា "ដាក់ឱ្យងាប់"។ ទាំងនេះវាជ្រុលហួសហេតុពេក"។

ពេលនេះ សីលធម៌បង្រៀនក្នុងកម្មវិធីថ្នាក់ទី១១ និងទី១២ ក៏មាននិយាយពីតម្លៃមនុស្សផងដែរ។ ប៉ុន្តែ នៅខ្វះភាពទូលំទូលាយ និងឧទាហរណ៍។ លោក ម៉ាន់ និរ៉ុឌ្ឍន៍ គ្រូបង្រៀនពលរដ្ឋវិជ្ជានៅវិទ្យាល័យ វាលវេញ គូសបញ្ជាក់ថា: "យើងពុំបានបង្រៀនឱ្យស៊ីជំរៅណាស់ណាទេ។ សិស្សគ្រាន់តែដឹងពីការស្រលាញ់ជីវិត និងការសាបព្រោះព្រហ្មវិហារធម៌។ យើងពុំបានលើកឧទាហរណ៍ជាក់ស្តែងក្នុងសង្គមមកពន្យល់សិស្សទេ"។

សំរាប់សង្គមនីមួយៗ មនុស្សចាំបាច់រស់នៅក្នុងកិត្តិយស។ ការកំនត់តម្លៃជីវិតមនុស្សប្រៀបធៀបទៅនឹងតម្លៃសំភារៈ មិនអាចកែលំអន្នូវច្បាប់សង្គមនោះបានទេ។ ព្រះតេជគុណ ហឿន សំណៀង តំណាងអង្គការ SCC នៅវត្តថ្មី ខេត្តសៀមរាប ដែលតែងជួយថែទាំអ្នកផ្ទុក និងអ្នកជំងឺអេដស៍ បានពន្យល់ថា: "ជីវិតគឺជាការរស់នៅរបស់មនុស្ស និងសព្វសត្វទាំងឡាយទាំងពួង។ គោលបំណងនៃការស្វែងរកសេចក្តីសុខរបស់មនុស្សម្នាក់ៗ មិនដូចគ្នាទេ។ អ្នកដើរលួចប្លន់គេមានសេចក្តីល្ងង់ខ្លៅដោយគេចង់បានសេចក្តីសុខខុសន្នូវបែបបទ។ ដូច្នេះបើប្រជាជនវាយសម្លាប់គេនោះ គឺពួកគាត់កាន់តែល្ងង់ជាងជនទាំងនោះទៅទៀត»។ តាមពិត ការស្វែងរកយុត្តិធម៌ដោយសម្លាប់មនុស្ស មិនអាចកាត់បន្ថយអំពើចោរកម្មបានទេ។ រឿងរ៉ាវដែលប្រជាជនព្រួតគ្នាវាយជនសង្ស័យឆ្លុះបញ្ចាំងឱ្យឃើញច្បាស់នូវអំពើហិង្សានៅក្នុងប្រទេស។

បូលីន ដារិដ

ឃាតកម្មដោយមហាជនកាន់តែគួរឱ្យបារម្ភ

ក្នុងឆ្នាំ២០០៤ មានករណីឃាតកម្មដោយហ្វូងមហាជនចំនួន២២ករណី។ ចំនួននេះកើនឡើងប្រមាណជា៣ដង បើប្រៀបធៀបទៅនឹងឆ្នាំ២០០៣កន្លងមក មាន៧ករណី។ សំរាប់ឆ្នាំ២០០៤ អំពើឃាតកម្ម២២ករណី បង្កឱ្យមានជនរងគ្រោះ ២១នាក់ស្លាប់ និង១៩នាក់ រងរបួសធ្ងន់ធ្ងរ។ ករណីឃាតកម្មដោយហ្វូងមហាជនកើតឡើងភាគច្រើននៅក្នុងរាជធានីភ្នំពេញ។

ជីវិតមនុស្សជាជីវិតមួយដ៏វិសុទ្ធ

ទស្សនវិជ្ជាគ្រិស្តសាសនាបានអះអាងថា ជីវិតមនុស្សជាតិម្នាក់ៗ មានតម្លៃពិសិដ្ឋតាំងពីពេលចាប់កំណើតរហូតដល់ទទួលមរណភាព។ នៅក្នុងរយៈពេល ២០០០ឆ្នាំមកនេះ គ្រិស្តបរិស័ទបានតស៊ូស្វែងរកតម្លៃជីវិតដ៏ឧត្តុង្គឧត្តមបំផុតរបស់មនុស្ស ដែលមានឫសគល់ចេញពីព្រះជាម្ចាស់។ គ្រប់សាសនាដ៏ចម្បងៗទាំងអស់បានទទួលស្គាល់សេចក្តីថ្លៃថ្នូរ និងតម្លៃបុគ្គលម្នាក់ៗ ដោយមិនអាចគណនា និងកាត់ថ្លៃបាន ទោះបីអ្នកនោះជាអ្នកមានឋានៈ ភេទ កំរិតវប្បធម៌អប់រំត្រឹមណាក៏ដោយ។ យើងនៅតែចងចាំជានិច្ចក្នុងដួងចិត្ត និងក្រអៅបេះដូងពីប្រវត្តិសាស្ត្រដ៏ខ្មៅងងឹតរបស់កម្ពុជាយើងថ្មីៗនេះ ជាពិសេសក្នុងរបបប៉ុលពត ដែលជំរុញឱ្យយើងខិតខំបង្កើននូវការប្តេជ្ញាចិត្តក្នុងការការពារ និងគោរពជីវិតមនុស្សគ្រប់ទម្រង់ទាំងអស់។ វាជារឿងដ៏គួរឱ្យរន្ធត់បំផុត ដែលធ្វើឱ្យមនុស្សហ៊ានសម្លាប់គ្នាប្រៀបដូចសត្វធាតុ។

ជារឿយៗ ខ្ញុំមានការឈឺចាប់ ពេលដែលខ្ញុំបានអាន និងបានស្តាប់រឿងរ៉ាវដ៏ព្រៃផ្សៃរបស់មនុស្សក្នុងសង្គមរបស់យើងក្នុងការប្រព្រឹត្តសកម្មភាពប្រឆាំងនឹងអ្នកដទៃ ពិសេសចំពោះអ្នកក្រីក្រទន់ខ្សោយ និងគ្មានទីរំពឹង។ យើងអាចសួរខ្លួនឯងថា: តើយើងអាចធ្វើអ្វីបានដើម្បីបញ្ឈប់បញ្ហានេះ? មិនថាជាបងប្អូនមានជំនឿលើសាសនា ឬមិនមាន បងប្អូនប្រណិប័តន៍តាមព្រះពុទ្ធសាសនា ឥស្លាមសាសនា គ្រិស្តសាសនា ឬសាសនាដទៃទៀតក៏ដោយ តើបងប្អូនគួរតែប្តេជ្ញាចិត្តយ៉ាងណាដើម្បីការពារតម្លៃជីវិតរបស់មនុស្ស?

អតីតសម្តេចប៉ាប យ៉ូហាន ប៉ូលទី២ ព្រះអង្គបានព្រះលិខិតនូវព្រះរាជសារដ៏មានខ្លឹមសារមួយ គឺ «The Gospel of Life» ដែលមានន័យថា: "ដំណឹងល្អនៃជីវិត" ដែលយើងទាំងអស់គ្នាគួរតែជ្រាប និងអនុវត្តតាម។ នៅក្នុងព្រះរាជសារលិខិតនេះ សម្តេចទ្រង់ព្រះលិខិតអំពីតម្រូវការជាបន្ទាន់ទៅក្នុងសង្គមទំនើបដើម្បីគោរពជីវិតរបស់មនុស្ស និងជំរុញឱ្យរដ្ឋាភិបាលគ្រប់ជាតិសាសន៍ទាំងអស់បង្កើតច្បាប់ និងប្រព័ន្ធតុលាការប្រកបទៅដោយភាពយុត្តិធម៌ក្នុងការការពារជីវិតមនុស្ស ជាពិសេសអស់អ្នក ដែលទន់ខ្សោយដូចជាប្រជាជនដែលក្រីក្របំផុតនៅក្នុងប្រជាជាតិនីមួយៗ។

ទីបញ្ចប់ ខ្ញុំសូមអញ្ជើញ បងប្អូនរិះគិតអំពីប្រធានបទដ៏មានសារៈសំខាន់នេះ ដោយចែកជាក្រុមតូចៗ ហើយធ្វើការសន្និដ្ឋាន និងធ្វើការប្តេជ្ញាចិត្តចំពោះការការពារតម្លៃជីវិតរបស់មនុស្ស។

លោកឪពុក អ្នូ មែរ

ចំន្ទ វិត្ថារិទ្ធ ដក់ចិត្តនឹងក្បាច់ខ្មែរ

លោកបានចំណាយអស់រយៈពេល៤ឆ្នាំ ដើម្បីធ្វើការចងក្រងសៀវភៅមួយក្បាល កំរាស់រហូតដល់៤៣០ទំព័រ ស្តីអំពីក្បាច់ខ្មែរ ដែលនៅក្នុងនោះមានរូបភាពជារូបថតផង និងគូរដោយដៃផង។

Photo: M. Kunthear

លោក ចំន្ទ វិត្ថារិទ្ធ ចង្អុលបង្ហាញអំពីទម្រង់ក្បាច់សិល្បៈខ្មែរ ដែលតាំងនៅអង្គការរ៉ែយំ

នៅលើជញ្ជាំងក្នុងអគាររបស់អង្គការរ៉ែយំ គេឃើញមានរូបភាព ទាំងរូបថត និង រូបគូរដោយដៃកំពុងបង្ហាញខ្លួនយ៉ាងសង្ហាជូនអ្នកទស្សនា ព្រមទាំងសៀវភៅនិយាយអំពីក្បាច់ខ្មែរដែលគួរជាទីចាប់ចិត្តដែលកំពុងតែផ្តេកខ្លួន នៅលើតុចំកណ្តាលបន្ទប់អគារ។

ក្រោមសម្លៀកបំពាក់អាវឆ្នូតពណ៌ក្រហមដៃខ្លី ជាមួយនឹងទឹកមុខញញឹមពីចម្ងាយ ដែលកំពុងធ្វើដំណើរយ៉ាងស្វាហាប់ភ្ជាប់ដោយកាតាបស្ពាយពណ៌ខ្មៅមួយនៅជាប់នឹងស្មាមកជាមួយផងនោះ គឺលោក ចំន្ទ វិត្ថារិទ្ធ ។ លោកគឺជាបុគ្គលិកនៃអង្គការរ៉ែយំ (អ្នកស្រាវជ្រាវ) និងជាសាស្ត្រាចារ្យផ្នែកថតរូប និងផ្នែកវិចិត្រកម្ម នៅមហាវិទ្យាល័យវិចិត្រសិល្បៈសូនរូប។ លោកបានធ្វើការសិក្សាពីក្បាច់ខ្មែរនេះ អស់រយៈពេល៤ឆ្នាំមកហើយ។ លោកបានចូលរៀននៅសាលារចនាតាំងពីឆ្នាំ១៩៨៦មកម្ល៉េះ។ លោកចំន្ទ វិត្ថារិទ្ធ បានមានប្រសាសន៍ឱ្យដឹងថា ការដែលលោកចេះគូរនេះក៏ដោយសារតែ នៅក្នុងវិជ្ជាជីវៈមូលដ្ឋាននៅក្នុងសាលា គេបានបង្រៀន និងលោកបានធ្វើការស្រាវជ្រាវដោយខ្លួនឯងបន្ថែម នូវក្បាច់ខ្មែរទាំងនោះតាមរយៈឯកសារ ការសាកសួរលោកគ្រូចាស់ៗ និងរុករកនៅតាមប្រាសាទនានាក្នុងប្រទេសកម្ពុជាយើង ដែលក្នុងនោះលោកបានលើកយកក្បាច់ខ្មែរសំខាន់ៗ ចំនួន៤ ធំៗ គឺក្បាច់អង្គរ ក្បាច់ភ្ញីទេស ក្បាច់ភ្ញីវល្លិ៍ និងក្បាច់ភ្ញីភ្លើង ព្រមទាំងក្បាច់ជាមូលដ្ឋានជាច្រើនទៀតដាក់ក្នុងសៀវភៅដើម្បីទុកជាឯកសារផងដែរ។ លោកបានបន្តទៀតថា វាគឺជាការពិបាកមែនទែនដោយសារតែមិនសូវមាន ឯកសារដែលជាសន្លឹកសំរាប់បង្ហាញ គឺមានតែនៅក្នុងចម្លាក់។

បុរសពាក់កណ្តាលមជ្ឈិមវ័យរូបនេះបានបន្តសំដីរបស់គាត់ទៀតថា: "កាលនៅពីតូចខ្ញុំពុំដែលមានគោលបំណងអ្វីទេ គឺខ្ញុំទើបតែចាប់ផ្តើមនៅឆ្នាំ១៩៩៨ នៅពេល ដែលខ្ញុំប្រឡងចប់បរិញ្ញាប័ត្រ"។ លោកបន្តសំដីដោយសម្លេងមួយៗថា: "ការងារនេះមានការពិបាកដោយសារតែពេលចាប់ផ្តើមដំបូងឃើញថា វាហាក់ដូចជាមានភាពតិចតួច តែដល់ពេលធ្វើទៅកាន់តែច្រើនឡើងៗ ដូចជាក្នុងការប្រៀបធៀបគ្នាបែងចែករវាងក្បាច់ភ្ញីទេស និងភ្ញីវល្លិ៍ ព្រោះក្បាច់ពីរនេះ វាស្ទើរតែស្រដៀងគ្នា ដែលមានលក្ខណៈពិសេសតិចតួចដែលអាចឱ្យយើងសម្គាល់បាន"។

លោក ចំន្ទ វិត្ថារិទ្ធ បញ្ចេញសម្លេងបណ្តើរបើកសៀវភៅដែលមានក្របពណ៌ក្រហមឆ្អិនឆ្អៅរបស់លោកមើលបណ្តើរថា: "អ្វីដែលធ្វើឱ្យអ្នកទស្សនាចាប់អារម្មណ៍លើរូបទាំងនេះដោយសារតែស្ទើរទាំងអស់នៃរូប ខ្ញុំបង្ហាញពីការគូរតាមវិធីសាស្ត្រមួយដែលមិនធ្លាប់មានពីមុនមក"។ តាមពិត គោលបំណងលោក ចំន្ទ វិត្ថារិទ្ធ ដែលធ្វើជាសៀវភៅ និយាយអំពីក្បាច់ខ្មែរនេះឡើងគឺដើម្បីបន្សល់ទុកជាឯកសារដ៏មានតម្លៃ ឬក៏ជាផ្លូវតូចមួយសំរាប់ឱ្យអ្នកជំនាន់ក្រោយ ដែលចង់ស្រាវជ្រាវ ឬចង់សិក្សាបន្ថែមពីលើនេះ។ ចំពោះការបង្កើតក្បាច់ថ្មីសុទ្ធសាធតែម្តងនោះ លោកមិនទាន់ហ៊ានអះអាងឡើងថាលោកអាចធ្វើបាននោះទេ។ លោកបានបញ្ជាក់ថា យើងមិនទាន់បានជ្រមុជជ្រៅទៅលើកាលបរិច្ឆេទ ឬសម័យកាលទេ ព្រោះគ្មានឯកសារណាមួយដែលបង្ហាញច្បាស់។ កាលដែលយើងធ្វើគឺយើងគ្រាន់តែគិតអំពីទម្រង់ពីធម្មជាតិជាមួយនឹងទម្រង់ក្បាច់ដែលយើងឃើញសព្វថ្ងៃនេះ។

មុំ គន្ធា

ទម្រង់ក្បាច់មូលដ្ឋានមានច្រើន

ក្រៅពីក្បាច់មូលដ្ឋានធំទាំងបួន ក្បាច់ខ្មែរមានច្រើនទម្រង់ទៀតដូចជា ទម្រង់ត្របកឈូកចំពីមុខ និងស្លឹកពោធិ៍ ទម្រង់ត្របកឈូកចំហៀង ឬកន្ទុយហង្ស ទម្រង់ទ្រនុងនាគ ទម្រង់សំបកទំពាំង ទម្រង់ពងត្រី ទម្រង់ហៀន ទម្រង់វង់ហៀន ឬគូថខ្យង ទម្រង់ក្បាច់ធ្មេញត្រី ទម្រង់ក្បាច់ធ្មេញក្របី ទម្រង់ក្បាច់កេសរ និងទម្រង់ក្បាច់កញ្ចាំង។ល។

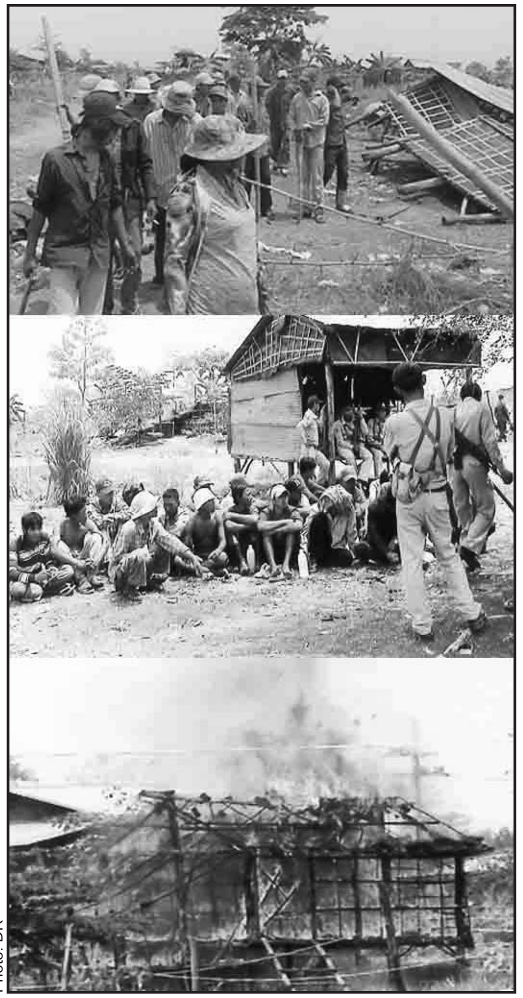

Photo: DR

យើងសូមធ្វើការរំឭកដល់វិញ្ញាណក្ខន្ធប្រជាជនដែលបានទទួលមរណភាពក្នុងព្រឹត្តិការណ៍វិវាទដីធ្លី នៅទីប្រជុំជនប៉ោយប៉ែត ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ!

CSC ផ្តល់រង្វាន់ដល់អ្នកមានស្នាដៃ

Photo: P. Samphy

លោកឪពុកអូមែរប្រគល់រង្វាន់ដល់ជ័យលាភីកំណាព្យលេខ១

កាដូលើកទឹកចិត្ត និងបាច់ផ្កាត្រូវ បានផ្តល់ដល់អ្នក ដែលមានស្នាដៃនិពន្ធកំណាព្យនាព្រឹកថ្ងៃសៅរ៍ ទី៣០ មេសា នៅការិយាល័យផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មានព្រះសហគមន៍កាតូលិក។ ក្នុងនោះ មានអ្នកស្រី ខុង ណារី និង លោក ឡុង សម្ផស្ស ដែលចូលរួមប្រឡងស្នាដៃខាងការនិពន្ធកំណាព្យដែលរៀបចំឡើង កាលពីខែកញ្ញា ២០០៤កន្លងទៅនេះ។ អ្នកស្រី ខុង ណារី ជ័យលាភីលេខ១ មានប្រសាសន៍ ក្នុងឱកាសនោះថា: "ខ្ញុំមិនដែលបានរៀនតែងកំណាព្យ ពីគ្រូណាទេពីមុនមក វាជាដុងពីធម្មជាតិរបស់ខ្ញុំ។ ខ្ញុំមានគំនិត និងចំនង់ចំនូលចិត្តតែងកំណាព្យដើម្បីចូលរួមផ្សព្វផ្សាយវប្បធម៌ខ្មែរ"។ អត្ថបទកំណាព្យរបស់អ្នកស្រី មានចំនងជើងថា "ដើមត្នោតមាស" បង្ហាញអំពីអត្ថប្រយោជន៍ដ៏មហិមារបស់ដើមត្នោត។ រង្វាន់ទី២ គឺបានទៅលោក ឡុង សម្ផស្ស ដែលជាម្ចាស់កំណាព្យ "ខ្ញុំអ្នកនាំសារ" ដោយអត្ថន័យផ្តោតទៅលើផលវិបាក និងការខិតខំធ្វើការរបស់ "អ្នកនាំសារ"។ លោកបាននិយាយនៅខណៈនោះថា កំណាព្យ ដែលមានភាពទាក់ទាញ គឺត្រូវមានអត្ថន័យអប់រំល្អ និងមានចំណាប់ចុងជួនត្រឹមត្រូវ។

លោកឪពុកអូម៉ែរ បាននិយាយថា: "វាគឺជាសេចក្តីរីករាយណាស់សំរាប់ពួកយើង ដោយដឹងថា មានមនុស្សជាច្រើនកំពុងតែសរសេររឿងនិងកំណាព្យ។ នេះជាមធ្យោបាយមួយដ៏ល្អបំផុត ដើម្បីជួយលើកតម្កើងនូវវប្បធម៌ខ្មែរឱ្យកាន់តែរីកចំរើនឡើងថែមទៀត"។

មុំ គន្ធា

សុខភាព

Photo: Fr. Omer

លោកស្រី Marissa Regeno-Manampan វេជ្ជបណ្ឌិត ជំងឺកុមារ នៃគ្លីនិកសហគមន៍ និង គ្រួសារពេទ្យ

តើជម្ងឺរាគរូសជាអ្វី?

រាគគឺជាជម្ងឺមួយដែលកើតឡើង ដោយសារកង្វះអនាម័យនៅក្នុងជីវភាពរស់នៅ ដូចជា ការហូបទឹកមិនស្អាត ទឹកឆៅ ការមិនមានអនាម័យខ្លួនប្រាណ និង កង្វះអនាម័យក្នុងការលាងសំអាតបន្លែផ្លែឈើជាដើម។

ជម្ងឺនេះតែងបណ្តាលមក ពីមូលហេតុសំខាន់ៗចំនួន ៤យ៉ាង គឺ ទី១ បង្កឡើងដោយបាក់តេរី ទី២ វីរុស ទី៣ ប៉ារ៉ាស៊ីត និងចុងក្រោយគឺចំណីអាហារដែលមានសារជាតិពុល។ ជាទូទៅអ្នកជម្ងឺរាគមានអាការៈចុកពោះ និងរាគរូសជាបន្តបន្ទាប់គ្នាលើសពីចំនួន៣ថ្ងៃ។ ដើម្បីព្យាបាលជម្ងឺរាគឱ្យមានប្រសិទ្ធភាព អ្នកជម្ងឺត្រូវតែទៅពិគ្រោះយោបល់ ជាមួយវេជ្ជបណ្ឌិតជាបន្ទាន់។ នៅពេលមានជម្ងឺរាគរូសសូមពិសារទឹក ឱ្យបានច្រើន ដូចជា ទឹកដែលមានលាយថ្នាំអូរ៉ាលីត ទឹកដូងខ្ចី ឬទឹកបបរជាដើមដើម្បីបង្គ្រប់ជាតិទឹកដែលបាត់បង់ដោយសារតែការរាគនេះ។ ចំពោះកុមារឬទារកគឺយើងត្រូវបន្តឱ្យបៅទឹកដោះម្តាយ កុំឱ្យអាក់ខានឱ្យសោះ ពីព្រោះទឹកដោះម្តាយក៏មានជាតិទឹក និងជីវជាតិគ្រប់គ្រាន់ដែលជាតម្រូវការរបស់កុមារ។ យើងអាចបន្ថែមទឹកអូរ៉ាលីតរឹតតែប្រសើរ។ ជម្ងឺរាគរូសជាទូទៅជាជម្ងឺឆ្លង ប៉ុន្តែ មិនមែនគ្រប់ប្រភេទនៃជម្ងឺរាគឆ្លងរាលដាលឡើយ។

សំ វ៉ានី

ព្រះវិញ្ញាណគង់នៅជាមួយយើងជានិច្ច

នៅថ្ងៃទី៥០ ក្រោយពេលព្រះយេស៊ូមានព្រះជន្មរស់ឡើងវិញរំឭកយើងទាំងអស់គ្នាដល់ថ្ងៃដែលព្រះជាម្ចាស់ប្រទានព្រះវិញ្ញាណដល់ក្រុមគ្រិស្តទូត និងរំឭកថ្ងៃដែលយើងបានទទួលអគ្គសញ្ញាលាបថ្ងាស។

Photo: DR

ក្បួនដង្ហែថ្ងៃបុណ្យព្រះវិញ្ញាណយាងមករបស់ព្រះសហគមន៍បាត់ដំបង (ឆ្នាំមុន)

ក្រុមគ្រិស្តទូតបានទទួលព្រះវិញ្ញាណរបស់ព្រះជាម្ចាស់ តាមព្រះបន្ទូលសន្យារបស់ព្រះយេស៊ូ ថានឹងផ្តល់ជាកម្លាំងចិត្តដល់ពួកគេដើម្បី ឱ្យពួកគេអាចទៅប្រកាសដំណឹងល្អដល់មនុស្សគ្រប់ជាតិសាសន៍។ ដោយសារពេលព្រះយេស៊ូសុគត ពួកគេភ័យខ្លាចចំពោះជនជាតិយូដាមកធ្វើបាប ពួកគេក៏នៅតែក្នុងផ្ទះ និងខ្ទាស់ទ្វារយ៉ាងជិត។ ប៉ុន្តែព្រះយេស៊ូមានព្រះជន្មរស់ឡើងវិញ និងបន្តរស់នៅជាមួយក្រុមគ្រិស្តទូតដោយបង្ហាញខ្លួនឱ្យគេឃើញអស់រយៈពេល ៤០ថ្ងៃ ទើបព្រះអង្គយាងទៅស្ថានបរមសុខ។ ព្រះអង្គក៏បានផ្តាំពួកគេមិនឱ្យចេញពីទីក្រុងយេរូសាឡឹមឡើយរហូតដល់ថ្ងៃទី៥០ ព្រះអង្គនឹងប្រទានព្រះវិញ្ញាណ ដែលជាកម្លាំងណែនាំគេចេញទៅខាងក្រៅទីក្រុង ប្រកាសដំណឹងល្អនៅគ្រប់ទីកន្លែងក្នុងពិភពលោក។ អត្ថន័យនេះមានទាក់ទងទៅនឹងព្រះគម្ពីរ សម្ព័ន្ធមេត្រីចាស់ "ដំណើរឆ្ពោះទៅកាន់សេរីភាព"។

លោកឪពុក សួន ហង្សលី បានបកស្រាយថា តាមគម្ពីរ ព្រះជាម្ចាស់បានចាត់លោកម៉ូ សេ ជាអ្នកនាំជនជាតិអ៊ីស្រាអែលចេញពីស្រុកអេហ្ស៊ីបឆ្លងដើម្បីគេចចេញពីការជិះជាន់ របស់ពួកអេហ្ស៊ីប។ ព្រះជាម្ចាស់ផ្តល់ឱ្យគេនូវសេរីភាព (នេះជាប់នឹងអត្ថន័យនៃបុណ្យចម្លង ដូចព្រះយេស៊ូមានព្រះជន្មឡើងវិញ ឆ្លងពីស្លាប់ទៅមានជីវិតរស់) បន្តរស់នៅក្នុងវាលរហោស្ថានអស់រយៈពេល៤០ឆ្នាំ ព្រះអង្គគង់នៅជាមួយពួកគេ ថែរក្សាការពារពួកគេរហូត ហើយព្រះអង្គបានប្រទាន នូវធម៌វិន័យនៃសម្ព័ន្ធមេត្រីដល់លោក ម៉ូ សេ នៅលើភ្នំដើម្បីណែនាំឱ្យពួកគេគោរពប្រណិប័តន៍ព្រះជាម្ចាស់ និងរស់នៅធ្វើជាប្រជារាស្ត្រដ៏វិសុទ្ធរបស់ព្រះអង្គ។

ពេលព្រះយេស៊ូមានព្រះជន្មរស់ឡើងវិញ ព្រះអង្គគង់នៅជាមួយក្រុមគ្រិស្តទូតរយៈពេល៤០ថ្ងៃ។ នៅថ្ងៃទី៥០នេះ ព្រះជាម្ចាស់បានប្រទាននូវធម៌វិន័យថ្មីដល់យើងទាំងអស់គ្នា ដូចជាជនជាតិអ៊ីស្រាអែលនាសម័យលោក ម៉ូ សេ ដែរ។

ផលបានមកពីព្រះវិញ្ញាណ

ផលដែលកើតចេញពីព្រះវិញ្ញាណមានសេចក្តីស្រលាញ់ អំណរ សេចក្តីសុខ ចិត្តអត់ធ្មត់ សប្បុរស ចិត្តសន្តោស ជំនឿ ចិត្តស្លូតបូត និងចេះទប់ចិត្តខ្លួនឯង។ អស់អ្នកដែលរួមជាមួយព្រះគ្រិស្តយេស៊ូ សុទ្ធតែបានឆ្កាងតណ្ហា និងការលោភលន់ផ្សេងៗចោល។ ប្រសិនបើយើងមានជីវិតដោយព្រះវិញ្ញាណមែន យើងក៏ត្រូវប្រតិបត្តិតាមព្រះវិញ្ញាណដែរ។ ត្បិតបំណងខាងលោកីយ៍តែងតែខុសទាស់ទៅនឹងបំណងខាងព្រះវិញ្ញាណ។

លោកឪពុកសួន ហង្សលី បញ្ជាក់ថា: "នេះគឺជាព្រះវិញ្ញាណដ៏វិសុទ្ធ ជាធម៌វិន័យថ្មី" ដែលគង់នៅជាមួយយើងគ្រប់វេលា និងណែនាំឱ្យ យើងរស់ក្នុងព្រះសហគមន៍ ធ្វើជាបន្ទាល់នៃសេចក្តីស្រលាញ់របស់ព្រះយេស៊ូដល់មនុស្សគ្រប់សាសន៍។

លោកឪពុកបន្តថា: "តាមប្រពៃណីព្រះសហគមន៍ គេតែងធ្វើអគ្គសញ្ញាលាបថ្ងាសនៅថ្ងៃនេះ ក្រោយពីបានទទួលអគ្គសញ្ញាជ្រមុជទឹកក្នុងឱកាសបុណ្យចម្លង" ដែលនេះជាសញ្ញាបញ្ជាក់ថា គេជាមនុស្សពេញវ័យក្នុងជំនឿ ហើយគេទទួលកម្លាំងពីព្រះវិញ្ញាណដើម្បីបំពេញបេសកកម្ម ក្នុងព្រះសហគមន៍។ ហើយព្រះវិញ្ញាណដ៏វិសុទ្ធ ជួយឱ្យយើងទាំងអស់គ្នាដឹងថា "យើងជាបុត្រធីតារបស់ព្រះជាម្ចាស់"។ ព្រះវិញ្ញាណនៃព្រះជាម្ចាស់ធ្វើការក្នុងយើងជានិច្ច។ ដោយធ្លាប់មានបទពិសោធន៍ លោក គង់ សាវ៉ណ្ណ គ្រិស្តបរិស័ទ ព្រះសហគមន៍កំពង់ធំបានបញ្ជាក់ថា: "ព្រះវិញ្ញាណជួយខ្ញុំឱ្យចេះនិយាយចំគោលដៅ"។ លោកលើកឧទាហរណ៍ នៅពេលលោកធ្វើធម៌អង្វរសកល ដំបូងលោកពុំដឹងនិយាយអ្វីទេ។ ប៉ុន្តែ ភ្លាមៗលោកនឹកឃើញទូលអង្វរសុំទឹកភ្លៀងពីព្រះជាម្ចាស់ ហើយថ្ងៃនោះនៅពេលរសៀល មានភ្លៀងធ្លាក់មកមែន។ ចំពោះឧបសគ្គក្នុងជីវិត លោកបញ្ជាក់ថា "ព្រះវិញ្ញាណបំភ្លឺខ្ញុំឱ្យចេះរកវិធីដោះស្រាយ និងមិនឱ្យខ្ញុំធ្លាក់ទឹកចិត្តឡើយ "។

លី សុវណ្ណា

គោរពវិញ្ញាណក្ខន្ធអតីតសម្តេចប៉ាប

Photos: Fr. Omer, Davith, L. Sovanna

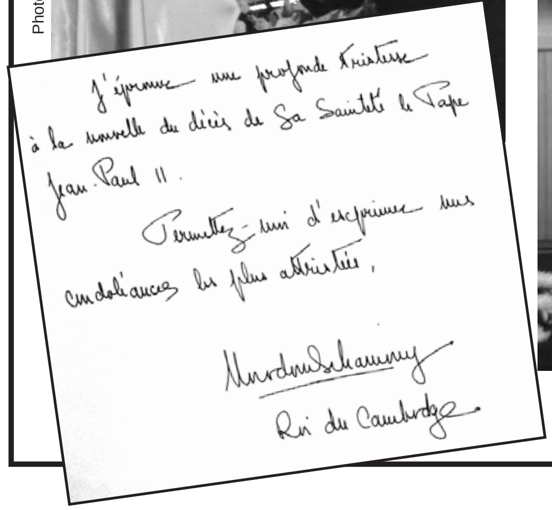

J'éprouve une profonde tristesse à la nouvelle du décès de Sa Sainteté le Pape Jean-Paul II.

Permettez-moi d'exprimer mes condoléances les plus attristées,

Norodom Sihamoni
Roi du Cambodge

បកប្រែ: ខ្ញុំព្រះករុណាសូមសម្តែងសេចក្តីទុក្ខព្រួយយ៉ាងជ្រាលជ្រៅចំពោះដំណឹងនៃការសោយទិវង្គតរបស់សម្តេចប៉ាប យ៉ូហាន ប៉ូលទី២។ ខ្ញុំសូមអនុញ្ញាតសម្តែងនូវមរណទុក្ខយ៉ាងក្រៀមក្រំជាទីបំផុត។ **ព្រះមហាក្សត្រកម្ពុជា!**

គោរពវិញ្ញាណក្ខន្ធសម្តេចប៉ាប យ៉ូហាន ប៉ូលទី២

សម្តេចប៉ាបយ៉ូហាន ប៉ូលទី២ ទទួលមរណភាពនៅថ្ងៃទី២ ខែមេសា ២០០៥។ រួមជាមួយគ្រិស្តបរិស័ទទូទាំងពិភពលោក ព្រះសហគមន៍នៅប្រទេសកម្ពុជាបានរៀបចំពិធីគោរពវិញ្ញាណក្ខន្ធសម្តេចប៉ាប កាលពីថ្ងៃទី ៧ ខែមេសា ២០០៥ នៅព្រះវិហារសន្តយ៉ូសែបក្រោមអធិបតីភាពរបស់ព្រះករុណា សម្តេចព្រះបរមនាថ នរោត្តមសីហមុនី ព្រះមហាក្សត្រនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា និងលោកអភិបាលទាំង៣ភូមិភាគ សម្តេចព្រះសង្ឃរាជគណៈធម្មយុត្តិ ប៊ូគ្រី និងសម្តេចឧត្តមបញ្ញាគណៈមហានិកាយ។ ព្រះករុណាសម្តេចព្រះបរមនាថបានយាងដាក់កម្រងផ្កា២ ដើម្បីគោរពព្រះវិញ្ញាណក្ខន្ធ សម្តេចប៉ាប។ ដោយមានសរសេរអក្សរថា “ជូនចំពោះសម្តេចប៉ាបយ៉ូហាន ប៉ូលទី២ ជាមួយនឹងការគោរពដ៏ជ្រាលជ្រៅ ការដឹងគុណ និងការកោតសរសើរ”។ កម្រងផ្កានោះមួយជារបស់ព្រះវរក្សត្រនរោត្តមសីហនុជាបិតា និងមួយទៀតជារបស់ព្រះអង្គផ្ទាល់។ នៅលើជញ្ជាំងខាងក្រោយអសនៈ មានសរសេរពាក្យធំៗថា “កុំខ្លាចអី” ដែលជាព្រះបន្ទូលរបស់សម្តេចប៉ាបដើម្បីរំឭកដល់គ្រិស្តបរិស័ទទាំងអស់ឱ្យចេះផ្ញើជីវិតនៅលើព្រះជាម្ចាស់ដោយមានចិត្តក្លាហានក្នុងការប្រកាសព្រះបន្ទូល និងកសាងសន្តិភាពនៅក្នុងពិភពលោកនេះ។

លី សុវណ្ណា

ព្រះមហាវរក្សត្រ រំឭកទៅដល់អតីតសម្តេចប៉ាប

នៅក្នុងអត្ថបទមួយនៅលើទំព័រវិបសាយ របស់អតីតព្រះមហាក្សត្រនរោត្តមសីហនុបានបង្ហាញថា ព្រះអង្គតែងតែមានការគោរពដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ និងការកោតសរសើរយ៉ាងជ្រាលជ្រៅគ្មានព្រំដែន ចំពោះសម្តេចប៉ាបយ៉ូហាន ប៉ូលទី២។ ព្រះអង្គសរសេរថា: “តាមទស្សនៈខ្ញុំ ពីមុនមកមិនមានសម្តេចប៉ាបណាដែលមានសកម្មភាពយ៉ាងរស់រវើកផ្តល់គុណប្រយោជន៍ដល់ប្រជាជន និងយុវជនទូទាំងពិភពលោក ដូចជាសម្តេចប៉ាបសញ្ជាតិប៉ូឡូញអង្គនេះឡើយ”។ សម្តេចព្រះមហាវរក្សត្រកម្ពុជាបានជួបធ្វើសវនាការម្តង ជាមួយសម្តេចប៉ាបយ៉ូហាន ប៉ូលទី២ កាលពីនៅក្នុងអំឡុងទសវត្សទី៨០។

វិបសាយ ព្រះមហាវរក្សត្រ

Photo: DR

សម្តេចប៉ាបថ្មីទាក់ទាញអារម្មណ៍គ្រិស្តបរិស័ទ

Photo: DR

ព្រះរាជសុន្ទរកថា លើកដំបូងរបស់ សម្តេចប៉ាបបេណេឌីក ទី១៦

"បងប្អូនជាទីស្រឡាញ់បន្ទាប់ពីការចូលទិវង្គតរបស់សម្តេចប៉ាបយ៉ូហាន ប៉ូលទី២ ដ៏មហាអស្ចារ្យរបស់យើងមក លោកកាឌីណាល់ទាំងអស់បានបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងខ្ញុំជាអ្នកបំរើដ៏សុភាពរាបសាសាមញ្ញ នៅក្នុងចំការរបស់ព្រះជាម្ចាស់។ ជាពិសេសនោះ ខ្ញុំមានសេចក្តីសង្ឃឹមទាំងស្រុងទៅលើការអធិដ្ឋានរបស់បងប្អូន។ ទោះបីជាខ្ញុំមិនមានសមត្ថភាពគ្រប់គ្រាន់ក្នុងការណែនាំព្រះសហគមន៍របស់ព្រះអង្គ ក៏ទ្រង់ផ្តល់នូវកំលាំងចិត្ត សេចក្តីសង្ឃឹម និង បំភ្លឺផ្លូវខ្ញុំ នូវរបៀបបំពេញបេសកកម្ម ដើម្បីបំរើព្រះសហគមន៍។ ដោយសារតែព្រះជាអម្ចាស់មានព្រះជន្មរស់ឡើងវិញ យើងមានជំនឿយ៉ាងមុតមាំថាព្រះជាម្ចាស់នឹងជួយបំភ្លឺផ្លូវ ដោយគង់នៅជាមួយយើងជានិច្ចដើម្បីឱ្យយើងអាចដឹកនាំព្រះសហគមន៍បន្តដំណើរទៅមុខទៀត។ សូមព្រះនាងម៉ារីជាមាតា ដ៏ជាទីស្រឡាញ់របស់ព្រះជាម្ចាស់គង់នៅជាមួយយើង។ សូមអរព្រះគុណ"។

លោកអភិបាល អេមីលដេតម្ប

"ខ្ញុំមានសេចក្តីអំណរសប្បាយ ចំពោះបេក្ខភាពសម្តេចប៉ាបថ្មី។ តាមពិតខ្ញុំធ្លាប់បានជួបព្រះភ័ក្ត្រព្រះអង្គម្តងនៅបុរីវ៉ាទីកង់។ ព្រះអង្គគឺជាមនុស្សមានបញ្ញាឆ្លាតវាងវៃ និងស្មោះត្រង់។ ខ្ញុំសង្ឃឹមថា សម្តេចប៉ាបបេណេឌីក ទី១៦ នឹងនៅតែបន្តព្រះរាជបេសកកម្មណែនាំព្រះសហគមន៍ ដូចសម្តេចប៉ាបយ៉ូហាន ប៉ូលទី២ ធ្លាប់ធ្វើនៅពេលកន្លងមកក្នុងការបង្រួបបង្រួមគ្រិស្តសាសនិកគ្រប់ទិសទី ដោយការធ្វើកិច្ចសន្ទនាអន្តរសាសនានានា និងដើរតួនាទីដ៏សំខាន់មួយក្នុងការស្វែងរកសន្តិភាពជូនដល់ពិភពលោក" ។

ជីវប្រវត្តិសង្ខេបសម្តេចប៉ាប បេណេឌីក ទី១៦

ឆ្នាំ១៩២៧: លោក យ៉ូស៊ែប រ៉ាតហ្ស៊ីង្គើ Joseph Ratzinger ប្រសូតនៅតំបន់ Marktl am Inn ប្រទេសអាឡឺម៉ង់។

១៩៤៦-១៩៥១: លោកបានសិក្សាទស្សនវិជ្ជា និង ទេវវិទ្យានៅសកលវិទ្យាល័យម៉ូនិច Munich។

១៩៥១: លោកបានទទួលអគ្គសញ្ញាតែងតាំងជាបូជាចារ្យ។

១៩៥៣: លោកបានទទួលសញ្ញាប័ត្រថ្នាក់បណ្ឌិតទេវវិទ្យា ដោយលោកសរសេរនិក្ខេបបទដែលមានចំណងជើងថា: "មនុស្ស និង ព្រះរាជដំណាក់របស់ព្រះជាម្ចាស់ នៅក្នុងទ្រឹស្តីនៃព្រះសហគមន៍របស់ សន្ត Augustine អូគ្ហីស្ទីន"។

១៩៥៩-១៩៦៧: លោកបានក្លាយជាសាស្ត្រាចារ្យបង្រៀនទេវវិទ្យា ដែលពន្យល់អំពីគោលការណ៍ដ៏សំខាន់ នៃគ្រិស្តសាសនា និងប្រវត្តិនៃគោលជំនឿ នៅសកលវិទ្យាល័យ Bonn, Tubinga និង Regensburg ប្រទេសអាឡឺម៉ង់។

១៩៦២: លោកបានក្លាយទៅជាទីប្រឹក្សារបស់លោកអគ្គអភិបាល Cologne និង លោកកាឌីណាល់ យ៉ូស៊ែប ហ្វ្រីង។

១៩៧៧: សម្តេចប៉ាប ប៉ូលទី៦ ជ្រើសតាំងគាត់ជាអគ្គអភិបាលប្រចាំទីក្រុងមុយនិច។

១៩៨១: សម្តេចប៉ាបយ៉ូហាន ប៉ូលទី២ តែងតាំងលោកជាប្រធានក្រុមគ្រួសារសំរាប់បព្វជិតលទ្ធិនៃជំនឿ ប្រធានគណៈកម្មការព្រះគម្ពីរសាមណសក្តិ និងគណៈកម្មការទេវវិទ្យាអន្តរជាតិ។

២០០២-២០០៥: លោកត្រូវជ្រើសតាំងជាព្រឹទ្ធបុរសសកលវិទ្យាល័យ កាឌីណាល់។

នៅថ្ងៃទី១៩ មេសា ២០០៥: លោកត្រូវបានជ្រើសតាំង ជាសម្តេចប៉ាប បេណេឌីក ទី១៦ នៅទីក្រុងរ៉ូម។

Photo: DR

លោកឪពុក ប៉ុងស្វង់

"ខ្ញុំយល់ថាជាការល្អប្រសើរណាស់ក្នុងការជ្រើសរើសលោកកាឌីណាល់យូស៊ែប រ៉ាតហ្ស៊ីហ្គី ឱ្យធ្វើជាសម្តេចប៉ាបថ្មី។ ព្រះវិញ្ញាណបានជ្រើសតាំងលោកឱ្យក្លាយជាអ្នកណែនាំព្រះសហគមន៍ទូទាំងពិភពលោក។ សម្តេចប៉ាប បេណេឌីក ទី១៦ ជាទេវវិទូដ៏ល្បីល្បាញ និងមានប្រាជ្ញាឈ្លាសវៃ ហើយលោកធ្លាប់មានបទពិសោធន៍ជាទីប្រឹក្សាអតីតសម្តេចប៉ាប និងជាសាស្ត្រាចារ្យសកលវិទ្យាល័យ។ ទោះបីជាព្រះអង្គប្រកាន់គំនិតអភិរក្សនិយម ដូចជាសម្តេចប៉ាប យ៉ូហាន ប៉ូលទី២ ក៏ដោយ ខ្ញុំមានជំនឿថា ព្រះអង្គអាចណែនាំព្រះសហគមន៍បានល្អនៅក្នុងយុគសម័យនៃសហសវត្សរ៍ថ្មីនេះ"។

អ្នកស្រី ច័ន្ទ សាមឿន

អ្នកស្រីជានាយិកាវិទ្យុគ្រួសារ FM 99.5 MHz ។ អ្នកស្រីបាននិយាយថា: "ខ្ញុំសូមអបអរសាទរ។ ដោយបានរង់ចាំតាមដានការជ្រើសរើសសម្តេចប៉ាបអស់រយៈពេលយ៉ាងយូរ ខ្ញុំសង្ឃឹមថា សម្តេចប៉ាបថ្មីនឹងបន្តធ្វើការងារដ៏ល្អសំរាប់ពិភពលោក ក្នុងការស្វែងរកសន្តិភាព។ នេះជាឱកាសមួយដ៏ល្អ។ យើងត្រូវលើកទឹកចិត្ត និងអធិដ្ឋានចំពោះគម្រោងការរបស់ព្រះជាម្ចាស់។ ខ្ញុំសង្ឃឹមថានៅថ្ងៃណាមួយ សម្តេចប៉ាបនឹងយាងមកប្រទេសកម្ពុជាយើង"។ តាំងនាមជាគ្រិស្តបរិស័ទនិកាយប្រូតេស្តង់ ខ្ញុំសូមសម្តែងអំណរសប្បាយជាមួយបងប្អូនគ្រិស្តបរិស័ទនិកាយកាតូលិកដែលទទួលបានសម្តេចប៉ាបថ្មី បេណេឌីក ទី១៦។

លោកឪពុក ង៉ែត វិន័យ

"ខ្ញុំពេញចិត្តចំពោះបេក្ខភាពសម្តេចប៉ាប បេណេឌីក ទី១៦ យ៉ាងខ្លាំង។ វត្តមានរបស់សម្តេចនឹងអាចបង្រួបបង្រួមព្រះសហគមន៍ និងគ្រិស្តបរិស័ទគ្រប់និកាយមិនឱ្យបែកបាក់គ្នា។ កន្លងមកថ្វីបើមានសាធារណមតិ និងសារព័ត៌មានខ្លះរិះគន់ប្រៀបប្រដូចសម្តេចជាឆ្កែប៉ែហ្សេអាឡឺម៉ង់ក៏ដោយ ក៏ខ្ញុំនៅតែមានគោលជំហរ ស្រលាញ់ពេញចិត្តព្រះអង្គ ពីព្រោះព្រះអង្គមានសមត្ថភាពខ្ពស់ និងប្រាជ្ញាឈ្លាសវៃ។ ខ្ញុំតែងតែធ្វើការអធិដ្ឋានទូលអង្វរព្រះជាម្ចាស់សូមឱ្យសម្តេចប៉ាបថ្មីដែលមានវ័យចំណាស់នៅតែមានកម្លាំងកាយពលមាំមួនក្លាហានដើម្បីជម្នះនូវអស្រែកដ៏ធ្ងន់ធ្ងរ ដោយធ្វើជាអ្នកបំរើដ៏សុភាពរាបសា និងសាមញ្ញជាទីបំផុតរបស់ព្រះជាម្ចាស់"។

អត្ថបទរាយការណ៍ដោយ សំ វ៉ានី

សារលិខិតសម្តេច ព្រះបរមនាថ នរោត្តម សីហមុនី!

នៅក្នុងសារលិខិតកាលពីថ្ងៃពុធ ទី២៧ មេសា ផ្ញើជូនសម្តេចប៉ាបបេណេឌីក ទី១៦ ព្រះមហាក្សត្រនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាបានបង្ហាញអំពី "ការរំជួលចិត្ត និងអំណរដែលព្រះសហគមន៍កាតូលិកកម្ពុជាបានសម្តែងឡើង"។

សម្តេចព្រះបរមនាថ នរោត្តមសីហមុនី បានបន្តថា: "ភាពរំជួលចិត្តដែលមានក្រោយពីមរណភាពរបស់សម្តេចប៉ាប យ៉ូហាន ប៉ូលទី២ បានបញ្ជាក់ច្បាស់ថា ខ្លឹមសារសំដីរបស់អ្នកស្នងតំណែងបន្តនៅវិមាន Saint-Pierre មិនត្រឹមតែធ្វើឱ្យអ្នកដែលមានជំនឿចាប់អារម្មណ៍ប៉ុណ្ណោះទេ ប៉ុន្តែ សំដីនេះបានផ្សព្វផ្សាយទៅឆ្ងាយទៀតដល់ខាងក្រៅព្រះសហគមន៍។ ទោះបី លទ្ធិសំភារៈនិយមកាន់តែកើនឡើង និងជំនឿសាសនាផ្សេងៗមានភាពច្របូកច្របល់គ្នានៅក្នុងពិភពលោកយើងយ៉ាងណាក្តី ក៏ខ្លឹមសារសំដីនេះនៅដក់ជាប់ក្នុងចិត្តយើងទាំងអស់គ្នា និងប្រជាជនដែលពួកគេកំពុងតែបន្តសាបព្រោះគំនិតនេះក្នុងចំណោមអ្នកមានជំនឿដូចគ្នាតាមផ្លូវវិញ្ញាណ"។

សម្រង់ពីកំបូជស៍រ

សេចក្តីអំណរចំពោះសម្តេចប៉ាបថ្មី

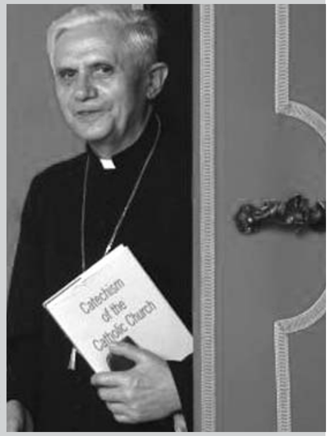

Photo: DR

ព្រះសហគមន៍កាតូលិកជាស្ថាប័នសាសនាមួយ ដែលមានបទពិសោធន៍ជាង២០០០ឆ្នាំ ក្នុងការដឹកនាំជំនឿរបស់គ្រិស្តបរិស័ទ ហើយនិងបានជួយបង្កើតនូវច្បាប់អន្តរជាតិនានា ដែលមានមូលដ្ឋានចេញពីគោលការណ៍នៃគ្រិស្តសាសនា ដូចជា ការគោរពនូវសេរីភាព សាមគ្គីភាព ការយកចិត្តទុកដាក់ដល់អ្នកក្រីក្រ សេចក្តីស្រឡាញ់ និងការអភិវឌ្ឍន៍។ល។ អង្គការសហប្រជាជាតិទទួលស្គាល់សម្តេចប៉ាបថាជាមេដឹកនាំរដ្ឋមួយហៅថា បុរីវ៉ាទីកង់។ ក្រោយពីសម្តេចប៉ាបយ៉ូហាន ប៉ូលទី២ សោយទិវង្គត ឆ្នោតជ្រើសរើសសម្តេចប៉ាបថ្មីក៏បានចាប់ផ្តើម។ លោកកាឌីណាល់ Joseph Ratzinger ត្រូវបានជ្រើសរើសជាសម្តេចប៉ាបថ្មីដែលយកព្រះនាមថា BENEDICTO XVI។ លើព្រឹត្តិការណ៍នេះលោកអភិបាលអេមីល ដេតម្បមានប្រសាសន៍ថា: "ការជ្រើសតាំងសម្តេចប៉ាបថ្មីនឹងនាំមកនូវអំណរសប្បាយ និងក្តីសង្ឃឹមថ្មីដល់ព្រះសហគមន៍កម្ពុជា។ ខ្ញុំសូមឱ្យបងប្អូនរួបរួមគ្នានឹងព្រះសហគមន៍ទូទាំងពិភពលោកដើម្បីអរគុណព្រះជាម្ចាស់។ សូមអធិដ្ឋានចំពោះព្រះវិញ្ញាណដ៏វិសុទ្ធ ឱ្យជួយសម្តេចប៉ាបថ្មី ក្នុងបេសកកម្មណែនាំព្រះសហគមន៍ដើម្បីជម្នះនូវរាល់ឧបសគ្គទាំងឡាយដែលខ្លួនកំពុងតែប្រឈមមុខនាពេលបច្ចុប្បន្ននេះ"។ រីឯលោកឪពុកប្រ៊ុយណូមានប្រសាសន៍ថា: "ការបោះឆ្នោតរើសសម្តេចប៉ាបថ្មីនេះជាឱកាសដ៏សំខាន់មួយសំរាប់ប្រជាជនខ្មែរ ឱ្យដឹងអំពីព្រះសហគមន៍កាតូលិក និងសហគមន៍គ្រិស្តបរិស័ទនៅក្នុងបរិបទអន្តរជាតិ។ ប្រជាជនកម្ពុជាជាច្រើនបានយល់ជ្រួតជ្រាបរួចហើយថាព្រះសហគមន៍កាតូលិកមានលក្ខណៈជាសកល"។

លោកឪពុក អូមែរ

របៀបជ្រើសតាំងសម្ដេចប៉ាបថ្មី

លោកកាឌីណាល់ Joseph Ratzinger ត្រូវបានជ្រើសតាំងជាសម្ដេចប៉ាបទី ២៦៦ ក្នុងព្រឹត្តិការណ៍ជាប្រវត្តិសាស្ត្រនាថ្ងៃទី១៩ ខែមេសា ក្រោយពីការចូលទិវង្គតរបស់សម្ដេចប៉ាបយ៉ូហាន ប៉ូលទី២។ តើគេបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងសម្ដេចប៉ាបធ្វើឡើងយ៉ាងដូចម្ដេច? ខាងក្រោមនេះគឺជាចម្លើយ អំពីរបៀបជ្រើសរើសប្រមុខថ្មីរបស់គ្រិស្តបរិស័ទកាតូលិកជាង ១កោដិនាក់ នៅលើពិភពលោក។

រូបពីឆ្វេងទៅស្ដាំៈ តុរបស់លោកកាឌីណាល់ បង្ហុយផ្សែង ឡដុតសន្លឹកឆ្នោត រគាំងឱ្យដំណឹង និងសម្ដេចប៉ាបថ្មី ស្វាគមន៍មហាជន។

Photo: DR

១.ជំនួបក្នុងអង្គសន្និបាត

លោកកាឌីណាល់ទាំងអស់ ជាអ្នកបោះឆ្នោត ត្រូវមកជួបជុំគ្នានៅក្នុងអំឡុងពេល១៥ថ្ងៃ ក្រោយពីថ្ងៃចូលទិវង្គតរបស់អតីតសម្ដេចប៉ាបនៅ Chapelle Sixtine នាបុរី វ៉ាទីកង់ ទីក្រុងរ៉ូម ដែលជាកន្លែងសំរាប់រៀបចំការបោះឆ្នោត។

បញ្ចប់ការស្នាក់នៅរួមគ្នា

លោកកាឌីណាល់ទាំងអស់លែងស្នាក់នៅក្នុងបន្ទប់ដ៏ធំ ដូចពីមុន ដែលជាធម្មតាត្រូវរៀបចំឡើងជាបន្ទប់នៅរួមគ្នា។

ទូរស័ព្ទដៃត្រូវបានហាមឃាត់

ការធ្វើដំណើររបស់លោកកាឌីណាល់ ពីទីកន្លែងស្នាក់នៅទៅកាន់វិមាន Sixtine ត្រូវគោរពតាមបទបញ្ជាកំណត់។ ពួកលោកមិនអាចទាក់ទងជាមួយពិភពខាងក្រៅបានឡើយ។

២.តើនរណាអាចបោះឆ្នោត?នរណាអាចឈរឈ្មោះ?

គឺក្រុមលោកកាឌីណាល់ក្រោមអាយុ៨០ឆ្នាំ ដែលមានសិទ្ធិបោះឆ្នោត ហើយត្រូវបានកំណត់មិនឱ្យលើសពី ១២០ រូបឡើយ។ ការបោះឆ្នោតធ្វើឡើងជាសម្ងាត់។ បេក្ខជនជាប់ឆ្នោតត្រូវការនូវសម្លេងគាំទ្រ ២ភាគ៣ ក្នុងចំណោមសម្លេងឆ្នោតទាំងអស់។

បេក្ខជនដែលត្រូវគេជ្រើសរើស មិនចាំបាច់ ទាល់តែជាសមាជិកនៃអង្គសន្និបាតនោះទេ។ តាមច្បាប់ លោកអាចត្រូវបានរើសពីក្រៅក្របខណ្ឌ លោកកាឌីណាល់ ប៉ុន្តែ ក្នុងលក្ខខណ្ឌគឺទាល់តែលោកគឺជាបូជាចារ្យសាសនាកាតូលិក។

បុរី វ៉ាទីកង់

ស្ថិតនៅលើទំហំដី ៤៤ ហិចតា នៅក្នុងទីក្រុងរ៉ូម ប្រទេសអ៊ីតាលី។ នេះគឺជារដ្ឋមួយ ដែលមានសម្ដេចប៉ាបជាអ្នកកាន់ទាំងអំណាចនីតិបញ្ញត្តិ និងនីតិប្រតិបត្តិតាមរយៈគណៈកម្មការនៃលោកកាឌីណាល់។

៣.ដំណើរប្រព្រឹត្តិទៅនៃការបោះឆ្នោត

នៅថ្ងៃកំណត់ អង្គសន្និបាតនឹងចាប់ផ្ដើមឡើង ដោយការធ្វើអភិបូជាមួយដែលប្រារព្ធឡើងជាពិសេស។

"ទាំងអស់គ្នាស្ថិតនៅខាងក្រៅ"

នៅថ្ងៃទី១នៃអង្គសន្និបាត នៅពេលដែលលោកកាឌីណាល់ទាំងអស់បានធ្វើសច្ចាប្រណិធានរួចហើយ។ ពាក្យ Extra omnes (ទាំងអស់គ្នាចេញទៅក្រៅ) ត្រូវបានបន្លឺឡើង : អ្នកគ្មានភារកិច្ចក្នុងអង្គសន្និបាតត្រូវចេញទៅក្រៅ។

"ខ្ញុំបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងលោក...ជាសម្ដេចប៉ាប"

នៅពេលរសៀលថ្ងៃទី១ ការបោះឆ្នោតជុំទីមួយ នឹងប្រព្រឹត្តទៅ។ ហើយនៅថ្ងៃបន្តបន្ទាប់ការបោះឆ្នោត២ជុំ នឹងប្រព្រឹត្តឡើងនៅពេលព្រឹក និង២ជុំទៀតធ្វើនៅពេលល្ងាច។ អ្នកបោះឆ្នោតម្នាក់ៗ សរសេរឈ្មោះ ដែលជាជម្រើស របស់ខ្លួនលើសន្លឹកឆ្នោតរួចទម្លាក់វាទៅក្នុងហិបមួយ។ ក្រោយពីរាប់រួច សន្លឹកឆ្នោតនឹងត្រូវគេដុត។ ផ្សែងរបស់វានឹងត្រូវបង្ហុយចេញមកខាងក្រៅសាលដើម្បីបង្ហាញលទ្ធផល។

ផ្សែងស ផ្សែងខ្មៅ

ផ្សែងស តំណាងឱ្យការបោះឆ្នោតអាចសំរេចជ្រើសរើសបានសម្ដេចប៉ាបថ្មី។ ផ្សែងខ្មៅតំណាងឱ្យការបោះឆ្នោតនៅតែត្រូវប្រព្រឹត្តទៅបន្តទៀត។ ប្រសិនបើបន្ទាប់ពី ៣ថ្ងៃ ហើយនៅតែរើសមិនបានបេក្ខជន។ ការបោះឆ្នោត នឹងត្រូវពន្យា ១ថ្ងៃទៀត។ ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ ប្រសិនបើនៅតែទទួលបរាជ័យ លទ្ធផលនៃសម្លេងភាគច្រើនដាច់ខាតគឺពាក់កណ្ដាលនៃសម្លេងបូក១ នឹងត្រូវបានគេប្រកាន់យក។

៣. ការប្រកាសលទ្ធផល

នៅពេលមានបេក្ខជនជាប់ឆ្នោតហើយ ប្រមុខអង្គសន្និបាតទទួចសុំនូវការយល់ព្រមពីបេក្ខជននោះ និង សួរលោកថាៈ "ក្នុងនាមជាសម្ដេចប៉ាប តើលោកចង់យកព្រះនាមអ្វី?"

"Habemus papam"

នៅពេលបេក្ខជនជាប់ឆ្នោតព្រមហើយ លោក កាឌីណាល់ម្នាក់នឹងទៅប្រកាសនៅឯមុខបង្អួចអគារ Saint-Pierreថា Habemus Papam (យើងមានសម្ដេចប៉ាបហើយ)។ អង្គសន្និបាតត្រូវបិទ។ សម្ដេចប៉ាបថ្មីនឹងទទួលបានអំណាចទាំងអស់តាមច្បាប់ដែលមានសំរាប់ព្រះអង្គ។

P.R

ប្រវត្តិដើមអំពីតំណែងជាសម្ដេចប៉ាប

ថ្ងៃមួយ សាវ័ក សិលា អះអាងថា គាត់មានជំនឿយ៉ាងមុតមាំចំពោះព្រះយេស៊ូ។ ព្រះយេស៊ូនិយាយថាៈ "អ្នកគឺសិលា នៅលើសិលានេះយើងនឹងសាងសង់ព្រះសហគមន៍របស់យើង"។ ព្រះយេស៊ូចង់បង្ហាញដល់សាវ័កសិលាថា ព្រះអង្គផ្ដល់ឱ្យគាត់នូវអំណាចលើព្រះសហគមន៍។ ព្រះអង្គប្រាប់គាត់ថាៈ"យើងនឹងឱ្យកូនសោនៃស្ថានបរមសុខដល់អ្នក"។ សាវ័កសិលាជាអ្នកដឹកនាំព្រះសហគមន៍នៃគ្រិស្តបរិស័ទ ដំបូងៗនានា នៅទីក្រុងរ៉ូម។ សម្ដេចប៉ាបទាំងឡាយគឺជាអ្នកស្នងតំណែងពីគាត់បន្តបន្ទាប់។

បញ្ហាអន្តរជាតិ

លោកកូអ៊ីស៊ូមីសម្ដែងក្ដីក្លាហានសុំទោស ជាសាធារណៈ

ជនជាតិចិនរាប់ម៉ឺននាក់បានធ្វើបាតុកម្មប្រឆាំងជប៉ុនទៅលើសៀវភៅសិក្សាប្រវត្តិសាស្ត្រខ្លះដែលបានអនុម័តឱ្យប្រើប្រាស់នៅក្នុងសាលានានារបស់ប្រទេសជប៉ុន។

ហ្វូងបាតុករបានលើកឡើងថា សៀវភៅនេះគឺខ្វះនូវការពិត ដោយព្យាយាមបំលែងភាពពិតចំពោះទង្វើ ដែលជប៉ុនបានប្រព្រឹត្តនៅក្នុងសម័យសង្គ្រាម។ នៅទីក្រុង ណានជីង របស់ចិនមានអគាររំឭកវិញ្ញាណក្ខន្ធមួយសំរាប់ជនរងគ្រោះ ជាទីដែលបាតុករប្រកាសថាៈ "ក្នុងខែធ្នូ ឆ្នាំ១៩៣៧ ទីក្រុងណានជីង បានធ្លាក់ក្នុងកណ្ដាប់ដៃកងទ័ពរាជាអធិរាជជប៉ុន។ កងទ័ពជប៉ុនបានធ្វើការសម្លាប់រង្គាលក្នុងរយៈពេល ៦សប្ដាហ៍។ មានសាកសពមនុស្សស្លាប់ ក្រោយពីមានការសម្លាប់រង្គាលនេះ ដល់ទៅប្រមាណជា ៣០០.០០០នាក់ ដែលភាគច្រើនជាជនស៊ីវិល និង ឈ្លើយសឹកក៏ត្រូវបានសម្លាប់រង្គាល យ៉ាងកំណាចឃោរឃៅផងដែរ។ មានការចាប់រំលោភជាង ២០ ០០០ ករណី។ ជនរងគ្រោះជាច្រើនត្រូវបានចាប់រំលោភជាក្រុមៗ តួលេខនេះមិនទាន់បានរាប់បញ្ចូលចំពោះពេស្យាចារសំរាប់កងទ័ពនៅឡើយទេ"។

ភាពតានតឹងបានពុះពោរហូរហៀរទៅដល់ផងផ្លូវនានា នៃទីក្រុងជាច្រើនរបស់ចិន ដោយក្រុមហ៊ុនជប៉ុន បានក្លាយជាគោលដៅវាយប្រហារដោយបាតុកម្មហិង្សានានា។ ប្រទេសជប៉ុនបានទាមទារឱ្យចិនសុំទោសជាសាធារណៈចំពោះមហាបាតុកម្មនានា ដែលឈានដល់ទៅធ្វើឱ្យខូចខាតដល់ស្ថានទូតជប៉ុននៅប៉េកាំង ផ្ទុយទៅវិញចិនបានបដិសេធ ដោយបាននិយាយថា ជប៉ុនមិនដែលសារភាពអំពីអតីតកាលដ៏អាក្រក់របស់ខ្លួនឡើយដែលបានធ្វើឱ្យទំនាក់ទំនងចិន និងជប៉ុនធ្លាក់ចុះដល់កម្រិតទាបបំផុតក្នុងរយៈពេល ៣០ឆ្នាំនេះ។ ទោះបីជាយ៉ាងណាក៏ដោយ លោកកូអ៊ីស៊ូមី នាយករដ្ឋមន្ត្រី ជប៉ុនបានធ្វើការសុំទោសជាសាធារណៈ ចំពោះការរងទុក្ខសម័យសង្គ្រាមដែលជប៉ុនបានបង្កឡើងលើប្រជាជាតិអាស៊ី។

សំ វ៉ានី

លោកកូអ៊ី ស៊ូមី និងលោកប្រធានាធិបតីចិនហ៊ូ ជីនតាវ

Photo: DR

ខួបលើកទី ៩០ ការសម្លាប់រង្គាលជនជាតិ Arménien

ជនជាតិ arménien រាប់ពាន់នាក់បានមកផ្ដុំគ្នាពីមុខបូជនីយដ្ឋានសំរាប់ឧទ្ទិសដល់ជនរងគ្រោះដោយអំពើប្រល័យពូជសាសន៍នាឆ្នាំ១៩១៥។ ប្រទេសទួរគីមិនដែលមានភាពក្លាហានទទួលខុសត្រូវចំពោះទង្វើខ្លួនទេ។

ភាពយន្តខ្មែរស្ថិតក្នុងភាពស្រពិចស្រពិល

វិស័យភាពយន្តខ្មែរចាប់កំរើកឡើងវិញក្នុងឆ្នាំ២០០១ ក្រោយពីមានការឈប់ចាក់ផ្សាយរឿងភាគថៃតាមកញ្ចក់ទូរទស្សន៍។ ពីឆ្នាំ១៩៨៧ដល់ឆ្នាំ១៩៩០ ជាចន្លោះពេលវេលាមួយដែលវិស័យសិល្បៈទី៧ខ្មែរបានរីកដុះដាល។ ប៉ុន្តែដោយសារកុនទាំងឡាយត្រូវបានផលិតឡើងដោយចំណាយពេលខ្លី និងថវិកាតិចនោះ ធ្វើឱ្យវិស័យសិល្បៈភាពយន្តនេះបានដាំក្បាលចុះ។ លោកឫទ្ធី ប៉ាន ដែលជាសមិទ្ធិករ និងអ្នកដឹកនាំរឿងល្បីឈ្មោះលើឆាកអន្តរជាតិបានសម្តែងការបារម្ភចំពោះស្ថានការណ៍សិល្បៈភាពយន្តសព្វថ្ងៃ។

អ្នកនាំសារ: តើទីផ្សារនៅក្នុងស្រុកមានភាពអំណោយផលដែរឬទេសំរាប់ភាពយន្តខ្មែរ?

ឫទ្ធី ប៉ាន: មិនជាណាស់ណាទេ! យើងត្រូវដឹងថាប្រជាជនខ្មែរមានតែ ១២លាននាក់។ ហើយរោងកុនភាគច្រើនមាននៅតែក្នុងទីក្រុងភ្នំពេញ។ ហើយមិនមែនប្រជាជនភ្នំពេញ២លាននាក់ទាំងអស់ទៅមើលកុននោះទេ ពោលគឺមានតែមនុស្សមួយចំនួនប៉ុណ្ណោះ ដែលមានលទ្ធភាពទិញសំបុត្រចូលទស្សនាក្នុងតម្លៃ៦០០០រៀលនោះ។ អ៊ីចឹង! ទីផ្សាររបស់យើងមិនជាធំណាស់ណានោះទេ។ បើយើងចង់ឱ្យមានមនុស្សច្រើន មើលកុន យើងត្រូវចេះពង្រីកទីផ្សារ ដូចជា ទីផ្សារអាស៊ី អឺរ៉ុប និងអាមេរិកជាដើម។ ប៉ុន្តែមុននឹងកុនយើងអាចឈានចូលទីផ្សាររោងកុនគេបាន វាក៏ទាមទារឱ្យកុនយើងមានគុណភាពល្អ ទាំងសម្លេង រូបភាព និងរបៀបលេង ដែលនៅត្រង់ចំនុចនេះយើងនៅមិនទាន់ប្រសប់នៅឡើយទេ។

អ្នកនាំសារ: តើអាចនិយាយបានទេថាយើងត្រូវការពឹងផ្អែកលើការបណ្តុះបណ្តាល?

ឫទ្ធី ប៉ាន: ត្រឹមត្រូវ! បើសិនកាលណាយើងឥតមានបច្ចេកទេសខាងវិស័យភាពយន្ត យើងពិតជាឥតមានសមត្ថភាព ពោលគឺខ្វះធនធានមនុស្ស។ ទាំងនេះមិនខុសពីពេលកន្លងទៅថ្មីៗនេះទេ ពេលផលិតកម្មធំៗ របស់អាមេរិក ឬបារាំងមកថតនៅស្រុកខ្មែរ ពួកគេបានជ្រើសរើសយកបុគ្គលិកអ្នកបច្ចេកទេសជនជាតិថៃឱ្យមកធ្វើការ។ ហេតុអ្វី? ពីព្រោះនៅទីនេះ ខ្វះអ្នកបច្ចេកទេសខាងសម្លេង រូបភាព ពន្លឺ។ល។ ផ្ទុយទៅវិញ បើយើងមានអ្នកបច្ចេកទេស ប្រកបដោយសមត្ថភាពពេញលេញពិតប្រាកដ គេនឹងធ្វើការជាមួយយើង។ ការថតកុនរបស់បរទេសនៅក្នុងស្រុកយើង គឺអាចស្វែងរកការងារឱ្យអ្នកបច្ចេកទេសយើង។ និយាយឱ្យខ្លី យើងបាត់ឱកាសច្រើន ក្នុងការធ្វើការជាមួយផលិតកម្មបរទេសដែលល្បីឈ្មោះ។ ដូច្នេះ យើងត្រូវចាប់ផ្តើមគិតគូរ បង្កើតសាលារៀនភាពយន្តសំរាប់បណ្តុះបណ្តាលកូនខ្មែរយើង។

លោកឫទ្ធី ប៉ាន សមិទ្ធិករភាពយន្តខ្មែរ

លោកឫទ្ធី ប៉ាន កើតនៅទីក្រុងភ្នំពេញនៅក្នុងឆ្នាំ១៩៦៤។ ពេលខ្មែរក្រហមចូលមកកាន់កាប់ប្រទេស គាត់ទើបតែមានអាយុ១១ឆ្នាំប៉ុណ្ណោះ។ មកដល់ឆ្នាំ១៩៧៩ គាត់បានរត់ចេញពីប្រទេសកម្ពុជាទៅនៅជំរំជនភៀសខ្លួនក្នុងប្រទេសថៃ។ មួយឆ្នាំក្រោយមក គាត់បានទៅដល់ប្រទេសបារាំង ហើយបានចូលសិក្សានៅវិទ្យាស្ថានជាន់ខ្ពស់ភាពយន្តនៅក្នុងឆ្នាំ១៩៨៥។

ស្នាដៃជាខ្សែរឿង និងភាពយន្តឯកសាររបស់លោកសំខាន់ៗមាន:

ជំរំសាយធូឬជាយដែន (ឆ្នាំ១៩៨៩) កម្ពុជារវាងសន្តិភាពនិងសង្គ្រាម (ឆ្នាំ១៩៩២) អ្នកស្រែ (ឆ្នាំ១៩៩៣-៩៤) បុប្ផាណាសោកនាដកម្មរបស់ប្រទេសកម្ពុជា (ឆ្នាំ១៩៩៦) យប់មួយក្រោយសង្គ្រាម (ឆ្នាំ១៩៩៦-១៩៩៧) ទឹកដីនៃព្រលឹងវិលវល់ (ឆ្នាំ១៩៩៩) មន្ទីរស២១ម៉ាស៊ីនពេជ្ឈឃាដខ្មែរក្រហម (ឆ្នាំ២០០២) និងមនុស្សនៅអង្គរ (ឆ្នាំ២០០៣)។

អ្នកនាំសារ: យើងឃើញថាមានគេបញ្ចាំងរឿងខ្មោចជាច្រើនតាមរោងកុន។ តើនេះជាសញ្ញាអាក្រក់សំរាប់វិស័យភាពយន្ត?

ឫទ្ធី ប៉ាន: គេមិនធ្វើកុនដើម្បីតែបំពេញចិត្តអ្នកមើលនោះទេ ប៉ុន្តែគេត្រូវធ្វើកុនប្រកបទៅដោយគុណភាពខ្ពស់ ទោះបីកុននោះជាកុនស្នេហា កំប្លែង ឬមនោសញ្ចេតនាក៏ដោយ។ បើកុននោះល្អមើលប្រាកដជាអាចទាក់ទាញអារម្មណ៍ទស្សនិកជនបានច្រើន។ បញ្ហាសព្វថ្ងៃគឺ ភាគច្រើនយើងចម្លងកុន ពីបរទេសសុទ្ធសាធតែម្តង។ បើមិនអ៊ីចឹងទេ បើនរណាម្នាក់ធ្វើកុនរឿងខ្មោចនោះ ១០ផលិតកម្មផ្សេងទៀតផ្អើលធ្វើកុនខ្មោចតាមគ្នា។ ខ្ញុំនៅមិនយល់សោះពីអ្វី ដែលគេផ្អើលធ្វើតាមគ្នានេះ។ គួរយល់ថា ទំនិញនៅទីផ្សារ បើយើងដាក់មួយទៅហើយនោះ បើយើងដាក់១០ទៀតដូចគ្នា មនុស្សប្រាកដជាធុញទ្រាន់។ ដូច្នេះ វាសនាកុនខ្មែរពិតជាធ្លាក់ទឹកដូចពីកាលលើកមុនអ៊ីចឹង។ ដូច្នេះ បើយើងមានលទ្ធភាពបណ្តុះបណ្តាល អ្នកសរសេររឿង ធ្វើសេណារីយ៉ូ នោះជាការមួយល្អណាស់ ពីព្រោះធម្មជាតិនៅស្រុកខ្មែរអស្ចារ្យរួចទៅហើយ។ យើងទៅរកឯណាទៀត បើយើងក៏មានព្រៃឈើ ទឹកឈូ និងសមុទ្រដែរនោះ។

អ្នកនាំសារ: ដោយធ្លាប់បានសិក្សាផ្នែកភាពយន្តនៅប្រទេសបារាំង។ តើលោកមានចង់បង្កើតសាលាភាពយន្តនៅទីនេះដែរឬទេ?

ឫទ្ធី ប៉ាន: អ្ហ៎! ខ្ញុំមិនមែនជារដ្ឋាភិបាលទេ (សើច) ព្រោះរឿងបង្កើតសាលារៀនបណ្តុះបណ្តាល វាជាភារកិច្ចរបស់រដ្ឋ។ នៅពេលណាមួយដែលគេយល់ពីតម្លៃវប្បធម៌ថាជាផ្នែកមួយនៃចំណូលសេដ្ឋកិច្ចប្រហែលជាពេលនោះ គេនឹងអាចគិតគូរដល់ការបង្កើតសាលាភាពយន្ត។ បើយើងយល់ថា វិស័យវប្បធម៌គឺគ្មានប្រយោជន៍ដល់សេដ្ឋកិច្ចនេះជាការយល់ខុសហើយ។ បច្ចុប្បន្ន នាយកដ្ឋានភាពយន្តក៏មានគម្រោងរៀបចំជ្រើសរើសរកអ្នកដែលសរសេរសេណារីយ៉ូបានល្អ ដើម្បីយកគេមកបណ្តុះបណ្តាល។ ខ្ញុំអាចចូលរួមជួយផ្តល់ជាគំនិតយោបល់ ឬក៏ជួយអានសេណារីយ៉ូ នៅពេលណាដែលគេមានគម្រោងធ្វើបែបនេះ។

អ្នកនាំសារ: លោកបានធ្លាប់ផ្តល់គំនិតជួយដល់សមិទ្ធិករនៅក្នុងស្រុកដែរឬទេ?

ឫទ្ធី ប៉ាន: ខ្ញុំពិបាកនិយាយណាស់ ពីព្រោះអ្នកដឹកនាំរឿងសព្វថ្ងៃ គេមានរបៀបដឹកនាំផ្សេង។ ខ្ញុំគិតថា ថ្ងៃមួយពេលដែលសមិទ្ធិករខ្មែរយល់ថាត្រូវផលិតនូវអ្វីមួយដែលលើសពីរបៀបធ្វើវីដេអូដែលវាគ្រាន់តែមានជីវិតរស់បណ្តោះអាសន្ននោះ ពេលនោះទើបយើងអាចឆាប់និយាយគ្នាត្រូវ។ ហើយបែបនេះទើបខ្ញុំអាចជួយបាន ពីព្រោះការធ្វើភាពយន្តខ្នាតធំ គឺត្រូវការនូវបច្ចេកទេសច្រើនណាស់។ នេះមិនមែនជាការធម្មតាទេ ក្នុងការធ្វើកុន។ មុននឹងចេះថតកាមេរ៉ា ឬសម្លេង យើងត្រូវការរៀនសូត្រ យ៉ាងហោចណាស់ ក៏៤ឆ្នាំដែរ មិនខុសអ្វីពីការងារវិស្វករទេ។ ធ្វើកុនមែនទែន យើងត្រូវចំណាយពេលវេលា ក្នុងការអប់រំបណ្តុះបណ្តាល។ លើពិភពលោកយើងនេះ មិនទាន់មានសាលាណាបង្រៀន៣ខែចេះដឹកនាំកុននោះទេ។

អ្នកនាំសារ: លោកដែលគិតទេថាសាច់រឿងក្នុងកុនរបស់លោកហាក់ដូចតម្រូវតែអ្នករៀនបានជ្រៅជ្រះនោះ?

ឫទ្ធី ប៉ាន: វាអាស្រ័យទៅលើអារម្មណ៍ និងការពេញចិត្តរបស់អ្នកមើល។ អ្នកខ្លះចូលចិត្តមើលរឿងកាប់ចាក់ ខ្លះចូលចិត្តមើលរឿងកំសាន្ត។ ខ្ញុំធ្វើកុនមិនដែលគិតអំពីមនុស្សស្រទាប់លើក្រោមអ្វីទេ! កន្លងមក គេតែងបានយករឿងខ្ញុំទៅចាក់បញ្ចាំងជាសាធារណៈនៅទីលានមុខវត្តបុទុម ខ្លះទៀតចាក់ផ្សាយតាមទូរទស្សន៍ជាតិកម្ពុជាដូចជារឿងអ្នកស្រែនិងរឿងបុប្ផាណាទុក្ខសោកនាដកម្មរបស់ប្រទេសកម្ពុជាជាដើម។

អត្ថបទរាយការណ៍ បូលីន ដាវីដ

ការថតភាពយន្តឯកសារនៅសាលមហោស្រពជាតិទន្លេបាសាក់ចាស់ដែលបានឆេះហើយនោះ និង លោកឫទ្ធី ប៉ាន (រូបតូច)

Photo: P. Messa/ Davith

កន្លែងតម្កល់ឯកសារមួយនឹងត្រូវបង្កើតឡើង

ចាប់ពីពេលនេះតទៅ រាល់ឯកសារទូរទស្សន៍ វិទ្យុ និងរូបថតនានា នឹងត្រូវដាក់តម្កល់ក្នុងបណ្ណាសារដ្ឋានមួយ (កន្លែងតម្កល់ឯកសារ) ក្នុងគោលបំណងជាប្រយោជន៍ដល់ការស្រាវជ្រាវសំរាប់ថ្ងៃអនាគត។

ស្ថាប័នថ្មីមួយនេះនឹងត្រូវរៀបចំបង្កើតឡើងស្ថិតនៅក្រោមចំណុះនៃនាយកដ្ឋានភាពយន្តរបស់ក្រសួងវប្បធម៌ និងវិចិត្រសិល្បៈ។

លោកឫទ្ធី ប៉ាន គឺជាអ្នកផ្តួចផ្តើមបង្កើតគំនិតសំរាប់គម្រោងនេះ។ មកទល់នឹងសព្វថ្ងៃនេះ កិច្ចសហការជាមួយអ្នកបច្ចេកទេស ក្នុងការធ្វើបណ្ណាសារដ្ឋាន សំរាប់តម្កល់ទុកឯកសារនេះគឺនៅកំពុងចរចាគ្នានៅឡើយ។

សមិទ្ធិករភាពយន្តរូបនេះក៏បានពន្យល់ឱ្យដឹងថា: “នៅតាមស្ថានីយទូរទស្សន៍នានានៅក្នុងស្រុកសព្វថ្ងៃ ចំពោះឯកសារនានា គេគ្រាន់តែថតចំលងកម្មវិធី ទុកចូលកាសែតវីដេអូធម្មតា(VHS) តែប៉ុណ្ណោះ។ តាមពិត ការធ្វើដូច្នេះ គឺយើងមិនអាចរក្សាទុកឯកសារបានយូរឡើយ ពីព្រោះចំពោះវីដេអូធម្មតា គឺវាឆាប់រលួយណាស់។ បើយើងគ្មានអ្វីរក្សាទុកទេនោះ ថ្ងៃក្រោយទៅ យើងនឹងគ្មានរូបភាពអ្វីជាឯកសារដែលនិយាយអំពីស្រុកខ្មែរយើងនោះទេ”។ ផលប្រយោជន៍ម្យ៉ាងទៀត នៃកន្លែងតម្កល់ឯកសារគឺយើងអាចរក្សាបាននូវអ្វីដែលមានសារៈសំខាន់ណាស់សំរាប់មនុស្សជំនាន់ក្រោយដែលចង់ដឹង។

លើសពីនេះទៅទៀតនោះ គឺគេអាចស្វែងរកឯកសារស្តីអំពីសិល្បករ បទចំរៀងបុរាណៗ ព្រមទាំងព្រឹត្តិការណ៍ផ្សេងៗ ដែលកន្លងផុតអស់រយៈពេលជាង៣០ឆ្នាំថ្លាយ ក៏បានដែរ។ ចំណែកអ្នកសារព័ត៌មាន ទាំងនៅក្នុងស្រុក និងក្រៅស្រុក ពួកគេអាចមានលទ្ធភាពមកស្រាវជ្រាវនូវឯកសារផ្សេងៗ ដែលជាតម្រូវការចាំបាច់សំរាប់ពួកគេនៅស្ថាប័ននេះ និងក៏អាចសុំទិញសិទ្ធិពីស្ថាប័ននេះផងដែរ។

ការចុះសួរសុខទុក្ខបងប្អូនក្រីក្រ

សមាគមសន្ត វាំងសង់ឌីប៉ូល និងលោកបូជាចារ្យនៃព្រះសហគមន៍ភូមិភាគកំពង់ចាម បានចុះសួរសុខទុក្ខបងប្អូនអ្នកជំងឺ ចាស់ជរា អ្នកក្រីក្រ និងគ្រួសារដែលស្លាប់ដោយសារជំងឺអេដស៍ ចំនួន១០ គ្រួសារដែលរស់តាមខ្ទមតូចៗ ក្នុងភូមិដាច់ស្រយាលមួយនៅខេត្តកំពង់ចាមកាលពីថ្ងៃទី៣ មេសា ២០០៥។ ការចុះសួរសុខទុក្ខនេះក៏មាននាំយកនូវអំណោយ ទៅចែកជូនបងប្អូនទាំងនោះផងដែរ។ អ្នកស្រី រ៉ូស ជីព ដែលជាអ្នកសម្របសម្រួលសមាគមនៅកម្ពុជា បានមានប្រសាសន៍ថា: "ក្នុងឱកាសបុណ្យចូលឆ្នាំថ្មី គ្រួសារមួយចំនួនមានហូបចុកគ្រប់គ្រាន់។ ប៉ុន្តែគ្រួសារក្រីក្រ និងចាស់ជរាគ្មានអ្វីហូបទេ"។ អ្នកស្រីបានសង្កត់ធ្ងន់ថាការចែកអំណោយនេះគឺមិនមែនជាការមួយដ៏សំខាន់នោះទេ អ្វីដែលសំខាន់នោះគឺ "ការចុះទៅសួរសុខទុក្ខ និងការបង្ហាញអំពីសេចក្ដីស្រឡាញ់"ចំពោះបងប្អូនទាំងនោះ។

ផាន់ ប៊ូរ៉ា

លោកអេមីលមានជម្ងឺ!

"អ្នកនាំសារ" សូមអញ្ជើញបងប្អូនគ្រិស្តបរិស័ទទាំងអស់រួមគ្នាអធិដ្ឋានសំរាប់លោកអភិបាលអេមីល ដេតម្ប ដែលកំពុងសំរាកនៅក្នុងមន្ទីរពេទ្យនាទីក្រុងបាងកក ប្រទេសថៃ។ លោកមានការឈឺចាប់បន្តិចបន្តួចនៅត្រង់ឆ្អឹងខ្នងរបស់លោក។ ដូច្នេះសូមយើងអធិដ្ឋានដល់ព្រះជាម្ចាស់ សូមទ្រង់ប្រទានពរឱ្យលោកអភិបាលបានឆាប់ជាសះស្បើយផង។

សិក្ខាសាលាអំពីកំណើតពិភពលោក

សិក្ខាសាលាសំរាប់គ្រូអប់រំជំនឿ ស្ដីអំពី "កំណើតពិភពលោក និងកំណើតរបស់មនុស្សតាមបែបវិទ្យាសាស្ត្រ និងតាមព្រះគម្ពីរ" បានប្រារព្ធធ្វើនៅព្រះសហគមន៍ផ្សារតូចកាលពីថ្ងៃទី១៨ដល់ ២២ ខែមេសា ឆ្នាំ២០០៥ កន្លងទៅ ដោយមានការចូលរួមពីសិក្ខាកាមជាគ្រូអប់រំជំនឿចំនួន ៣៣នាក់ ក្រោមការណែនាំរបស់ លោកឪពុកប៉ុង សូដ៏ បងស្រីហ្សឺល បែរត៍ និងលោកគ្រូដួង សារ៉ង្ស។ សិក្ខាសាលានេះមានគោលបំណងដើម្បីឱ្យគ្រូអប់រំជំនឿរិះគិតអំពីទ្រឹស្ដីតាមបែបវិទ្យាសាស្ត្រនៃកំណើតពិភពលោក និងមនុស្ស ដោយប្រៀបធៀបអត្ថន័យតាមជំនឿនៅក្នុងព្រះគម្ពីរសម្ព័ន្ធមេត្រីចាស់។ សិក្ខាសាលានេះបានប្រព្រឹត្តទៅប្រកបដោយជោគជ័យ។ ជាទីបញ្ចប់ សិក្ខាកាមបានលើកសំណូមពរលើប្រធានបទលើកក្រោយស្ដីអំពីខ្មោចបិសាច "ព្រលឹង វិញ្ញាណ" ព្រមទាំងប្រវត្តិសាស្ត្រព្រះសហគមន៍ និងប្រទេសកម្ពុជាផងដែរ។

លី សុវណ្ណា

ព្រឹត្តិការណ៍នឹងកើត!

ខែឧសភា

- ថ្ងៃ២៥ ប្រជុំលោកបូជាចារ្យ និងបងស្រី រួមជាមួយលោកអភិបាលព្រះសហគមន៍ភូមិភាគកំពង់ចាម។ ប្រជុំចែករំលែកបទពិសោធន៍អំពីការអប់រំជំនឿកុមាររវាងលោកបូជាចារ្យដូនជី តំណាងគ្រូអប់រំជំនឿ និងលោកអភិបាលភូមិភាគបាត់ដំបង។
- ថ្ងៃ២៦ ប្រជុំគណៈកម្មការតំបន់នៅខេត្តកំពង់ចាម។
- ថ្ងៃ២៩ សិក្ខាសាលាគ្រូអប់រំជំនឿនៅកំពង់ធំ។ ក្មេង៧៣០នាក់ទទួលព្រះកាយនៅព្រះសហគមន៍ភ្នំពេញ។

ខែមិថុនា

- ថ្ងៃ០១ បុណ្យកុមារអន្តរជាតិមានការជួបជុំក្មេង ៣០០នាក់នៅកំពង់ចាម។
- ថ្ងៃ០៥ ពិធីតែងតាំងបងប្រុសយ៉ូហាន និងអ៊ីវ៉ាន់ជាឧបដ្ឋាកភ្នំពេញ។
- ថ្ងៃ៧-៩ សំណាក់ធម៌យុវជនជាមួយបងប្រុសហ្គីលឡាំងនៅក្តុលលើ។
- ថ្ងៃ១០-១១ សំណាក់ធម៌យុវជននិងបងប្រុសហ្គីលឡាំង នៅកំពង់ចាម។

ប្រឡងគំនូរ

សូមអញ្ជើញប្រិយមិត្តអ្នកអានចូលរួមប្រឡងគូរគំនូរ!

លក្ខខណ្ឌ → បេក្ខជនអាយុ ៧ ទៅ១៦ឆ្នាំ។ ប្រធានបទ: ទេសភាពស្រុកស្រែ ឬការងារកសិករ។ គំនូរ: សខ្មៅ ឬពណ៌។ ប្រភេទក្រដាស: ក្រដាសអា៤ (A4) ឬសន្លឹកសៀវភៅ។ ផ្ញើមក: ព្រះសហគមន៍តាមរយៈលោកឪពុកដែលអ្នករស់នៅជិតបំផុត។ ថ្ងៃកំណត់: ៣០ សីហា ២០០៥។

ព្រឹត្តិបត្រអ្នកនាំសារ

ការិយាល័យផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មានព្រះសហគមន៍កាតូលិក ផ្ទះលេខ ២៥ ផ្លូវលេខ ២៩២ សង្កាត់ បឹងព្រលិត រាជធានី ភ្នំពេញ
Tel/Fax: (855) 23 224 120 E-mail: csc@catholiccambodia.org
អភិបាលគ្រប់គ្រង: លោកអភិបាល អេមីល ដេតម្ប អគ្គនាយក: លោកបូជាចារ្យ អូមែរ ហ្សីរ៉ាល់ដូ